

KROATIJA — MONARCHIJA

Atskelta iš Jugoslavijos Kroatija pakeista monarchija. Tai padarė Vokietija su Italija. Italijos karalius naujai monarchijai paskyrė karalių. Juo yra Spoleto kunigaikštis, 41 m. amž., Italijos karaliaus brolėnas. Naujas valdovas bus žinomas Aimonio vardu. Jis devės Zovonimiro karališkąjį vainiką.

Senovėje Kroatija buvo monarchija. Praleido net ke turias svetimųšalių dinastijas. Dabartinė, Savoyų dinastija, bus penktoji. Kroatija yra katalikiškas kraštas.

Romoje pasirašyta Italijos su Kroatija trys sutartys. Kroatija pasilieka visiškai Italijos globoje. Jis bus kaip ir Italijos imperijos neatskiriama dalis. Italija garantuoja jai nepriklausomybę. Be Italijos atsiklausimo Kroatija negali ką nors veikti tarptautiniais klausimais. Italija nurodo ir pataria, kaip ji turi valdytis.

JUGOSLAVIJOS LIKIMAS

Tuo būdu Jugoslavija skaldoma ir ten naujoji santvarka įvedama. Pačios Kroatijos šiaurinė didoką dalį pasidalino Vokietija su Italija. Italija pasisavino ilgas Jugoslavijos pakrantes. Viena Jugoslavijos dalis teko Vengrijai, kita — Bulgarijai, o trečia — Albanijai. Iš Jugoslavijos valstybės telieka tik Serbija, kurios likimas dar neišspręstas.

Jugoslavija suiro dėka keistam Anglijos ir Amerikos nusistatymui. Vokietija užtikrina Jugoslavijai nepriklausomybę pasirašyta sutartimi. Anglija ir Amerika sukurstė serbus atimesti sutartį. Žadėjo pagalbą. Serbai nesulaukė žadamos pagalbos taip, kaip nesulaukė jos lenkai skatinami nepasiduoti Vokietijai. Žadėjimas ir neištesėjimas yra kiekvienai mažai tautai skaudi pamoka. Ypač Anglija šiame kare pasižymėjo žadėjimais ir neištesėjimais.

U. S. ŽINIOJE

J. A. Valstybių vyriausybė savo žinion — apsaugon paėmė 83 Europos valstybių laivus, esamus šios šalies uostuose. Visi laivai sudaro daugiau kaip 448,000 tonų. Užimti laivai yra: belgų 1; danų 36; prancūzų 14; vokiečių 2; estų 2; italų 26; lietuvių 1 (1,255 tonų); rumunų 1.

Laivai sulaikyti, kad jie nepakliūtų ašies valsty-

Etioipijoje Italai Pasidavė

Atlantike nuskandino laivą su 120 amerikiečių

Laivą nuskandinę vokiečiai
Amerikiečiai vyko Afrikon

NEW YORKAS, gegužės 19 d. — Kur nors pietiniam Atlante, ar gal net Indijos vandenynė nuskandintas 8,299 tonų Egipto keleivinis laivas Zamzam, kuris vyko iš New Yorko į Aleksandriją.

Laivą vyko 120 amerikiečių, 81 kitų tautybių žmogus ir 120 igulos.

Šalia trumpo pranešimo iš Aleksandrijos, jog laivas nuskendo kur nors tarp Recife (Pernambuco), Brazilijoje, iš kur jis išplaukė balandžio 9 d. ir Capetown, pietų Afrikoje, daugiau nieko nepasakoma.

Londono oficialieji šaltiniai irgi tepareiškia, jog "manoma laivą žuvus".

Savanoriai ir misionieriai

Daugumą amerikiečių, keliavusių laivu, sudarė savanoriai ambulansų vairuotojai, vykstą Egiptan ir katalikų ir protestonų misionieriai.

Kadangi laivas dingo be žinios, New Yorko laivininkystės žmonės įsitikinę, jog jį nuskandino vokiečių laivas, kuris pasiėmė ir keliavusius žmones.

Jei laivą būtų nuskandinęs submarinas, išsigelbėjusieji keleiviai būtų buvę kur nors surasti.

Tuo tarpu British-American Ambulance Corps centras New Yorke pareiškia beturįs labai mažą vilties, kad laivą keliavę savanoriai būtų galima kur surasti.

Neutralus laivas

Nuskandintasis laivas priklausė Egiptui ir turėjo iškėlęs Egipto vėliavą. Tekniš-

bėms. Kongrese svarstomas bilius visus laivus pasisaviinti.

BRANGENYBĖ

J. A. Valstybių ekonomikai yra nuomonės, kad netolimoj ateity šalies gyventojai akis į akį susidurs su gyvenimo brangenybe. Mažai uždirbantiems darbininkams pragyventi bus daug vargo. To priežastis: kyla maisto kainos, nes daug maisto produktų sunčiama Anglijoje ir kongresas nusprendė padidinti valdiškas paskolas ūkininkams. Vyriausybė gali suturėti kainų kilimą. Ar ji tai darys, niekas nežino.

kai Egiptas laikoma neutralia valstybe, nors pagal sutartį Anglijos kariuomenė yra Egipto bazėse.

Paskutinėj savo kelionėj laivas, be keleivių, gabenė 20 ambulansų, kurie įkainuojami \$27,000.

Beto, buvo gabenama ir kitų reikmenų.

Pereito karo metu laivas buvo naudojamas Amerikos kariuomenės transportacijai.

Amerikoje

WASHINGTONAS. — Čia ketvirtadienį susirinks 21 Amerikos respublikos atstovai, kad aptartų kaip panaudoti suimtuosius svetimųšalius laivus. Laivų suimta beveik 200.

NEW YORKAS. — Grupė svetur gimusių ir pirmosios kartos amerikiečių sudarė organizaciją "Legion for American Unity and Action", kuri palaikytų visus žygius prieš ašies valstybes.

WASHINGTONAS. — Šiandien pranešama, jog teisingumo departamentas ir toliau tęs suiminėjimą kvestionu jamų svetimųšalių Jungtinės Valstybėse.

WASHINGTONAS. — Pranešama, jog manoma netrukus praveisti plačią programą, kad iš privačių namų būtų surinkta nebenaudojami aluminio reikmenys. Aluminas būtinas apsiginklavimui.

Paleis 100,000 karo belaisvių

VICHY, gegužės 19 d. — Prancūzai šandien oficialiai praneša, jog po prancūzų vokiečių konferencijų vokiečiai sutikę paleisti iš koncentracijos stovyklų apie 100,000 prancūzų karo belaisvių.

Toliau tam pačiam pranešime sakoma, jog "pasitarimai tebevyksta patenkinti ir jog tų pasitarimų pirmiausia pasėka bus išgavimas leidimo grįžti namo visiems Prancūzijos kareiviams ir žemesniojo rango karininkams.

Šiuo metu Vokietijoje laikoma apie 1,800,000 Prancūzijos kariuomenės karo belaisvių.

Anglijos tarnyboje

Vienas buvusių U. S. naikintuvų yra britų tarnyboje Atlantike. Iš naikintuvo šaudoma į tariamąjį priešų nardantį laivą.

ANGLAI BOMBARDUOJA NACIUS SIRIJOJE

KAIRO, gegužės 19 d. — Anglijos aviacijos Afrikoje generalinis štabas praneša, jog britų orlaiviai pravedė atnaujintas atakas Sirijoje, kur bombomis apmėtyta vokiečių orlaiviai esą Sirijos aerodromuose.

Šiuo metu anglai apmėtė tas pačias bazes, kaip ir pirmiau, t. y. Palmyrą, Damasą ir Rayaką.

Įsakė prancūzams Sirijoje gintis

BEIRUTAS, Lebanas, gegužės 19 d. — Prancūzijos valdomos Sirijos ir Lebano komisisionierius gen. Henri Dentz išleido atsisaukimą, kuriuo jis kviečia gyventojus pasipriešinti anglų "kriminalinei agresijai".

Radio kalboje generolas vakar naktį pareiškė, jog "dar kartą po Mers-el-Kebiro ir Dakaro anglai lieja prancūzų kraują".

Toliau savo kalboje jis pareiškė, jog tuo pačiu laiku, kai maršalas Petain skelbia prancūzų troškimą taikos, anglai pradėjo "atakuoti mūsų aerodromus be jokio įspėjimo".

Pasak jo, Sirijos ir Lebano kariuomenės esančios paruoštos pasipriešinti jėgai jėga.

Taip pat pranešama, jog bombomis apmėtyta Rashind aerodromas Irake ir Calato aerodromas Rhodes saloje. Tuo tarpu vokiečių sluogsniai Turkijoje pareiškia, jog Rusijos "savanoriai" dalyvauja Irake kovose prieš anglus. Tuo būdu duodama suprasti, jog Irake prasideda bendrieji Rusijos-Vokietijos karo žygiai prieš Angliją.

Prancūzai ragina F. D. R. tarpininkauti

VICHY, gegužės 19 d. — Paryžiaus laikraščiai, kuriuos dominuoja ir dalinai valdo vokiečiai, pradėjo kampaniją, kad įtikintų Prezidentą Rooseveltą tarpininkauti taikos sudaryme.

Jie pareiškia, jog po Balikanų ir Libijos įvykių paaiškėjo, kad šiuo momentu nei Anglija, nei Vokietija negalinti laimėti ir todėl Rooseveltas turėtų pasirūpinti, kad būtų sudaryta taika, kol dar Amerika neįvelta į karą.

Laikraščiai pabrėžia, jog Amerikai pradėjus visu pilnumu gaminti karo reikmenis, ji galėtų net padiktuoti taikos sąlygas ir Vokietijai ir Anglijai.

Aostos kunigaikštis priėmė anglų taikos sąlygas

Pasidavė paskutinioji tvirtovė
Suimta 7.000 italų

LONDONAS, gegužės 19 d. — Šiandien pranešama, jog Aostos kunigaikštis, Italijos kariuomenės Etioipijoje vadovas, sutiko priimti anglų

karo vadovybės pasiūlytąsias pasidavimo sąlygas. Kai kurie anglų sluogsniai Londone pareiškia, jog Aostos kunigaikščiui sutikus pasiduoti ir tuo pačiu perleisdamas paskutinįją italų tvirtovę Amba Alajį, reikia manyti, kad karas rytų Afrikoje beveik pasibaigęs.

Nors šiuo metu italai dar tebekovoją dviejose zonose, bet šiai tvirtovei pasidavus nebebus įmanoma ilgai priešintis.

7,000 belaisvių

(Italijos karo vadovybės pranešimas sako, jog Amba Alajį tvirtovei buvo įsakyta pasiduoti ir jog Aostos kunigaikštis yra karo belaisvis). Britų pranešimas iš Kairo sako, jog visa Italų kariuomenė ne tik tvirtovėje, bet visoje apylinkėje pasiduoda ir jog tvirtovėje buvo apsupta bent apie 7,000 italų kariuomenės su gausiu ginklų išteklumi.

Amba Alajį tvirtovę, anglų, manymu, buvo viena pačių svarbiausiųjų anglų tvirtovių rytinėje Afrikoje. Ji yra apie 280 mylių į šiaurę nuo Etioipijos sostinės Addis ababos.

Trūko maisto

ROMA, gegužės 19 d. K Italijos karo vadovybė, pranešdama apie italų pasidavimą Etioipijoje, pareiškia, jog Aostos kunigaikštis ir jo kariuomenė Amba Alajį tvirtovėje pritrūko maisto ir vandens.

Karo vadovybė pabrėžia, jog tvirtovės įgula didvyriškai laikėsi per 40 dienų, nežiūrint, kad daugelis sužeistųjų ištisas dienas išgulėjo neprižiūrimi. Jiems buvo įsakyta anglus nuo pasiuntimo kariuomenės į kitus frontus. Atakas ant tvirtovės anglai pradėjo balandžio 8 dieną.

Anglai atakavo Kiel, Emdeną

LONDONAS, gegužės 19 d. — Aviacijos ministerija praneša, jog vakar naktį Anglijos bombanešiai atakavo Kiel laivų dirbtuves ir Emdeno uostą.

Taip pat apmėtyta bombomis Cherbourgo uostas vokiečių okupuotojoje Prancūzijoje.

Anglijoje vokiečių lakūnai mažai tepasirodė. Tačiau vokiečių atakose pajūryje pašauta du nacių orlaiviai.

Pasaulyje

BERLYNAS. — Informuoti vokiečiai praneša, jog šiomis dienomis bus išleista oficialus komunikatas, paskelbiantis vokiečių-prancūzų pasitarimų davinis.

ROMA. — Lbijoj prieš pakartotinos pastangos pralaužti Tobruko frontą nepavyko ir buvo sulaikytos pačioje pradžioje.

BERLYNAS. — Oficialioji žinių praneša, jog į vakarus nuo Airijos šandien nacių bombanešiai nuskandino didelį Anglijos tankerį. Vakar nuskandinta du ginkluoti anglų prekybiniai laivai ir penki mažesni.

KAIRO. — Naujosios Zelandijos premjeras Fraser pareiškė, jog Zelandija pasirengusi kovoms Ramiajam vandenynė, bet ji tikrai laikanti Amerikos paramos.

LONDONAS. — Įtakingieji anglų sluogsniai susirūpinę vokiečių žygiais Irake, nes vokiečių okupacija Mosul orlaivių bazės esanti ypač svarbi.

Hull paantrina paramą Anglijai

WASHINGTONAS, gegužės 19 d. — Vakar vakare sekretas Cordell Hull pareiškė, jog Amerika suras kelius, kad užtikrintų saugų pristatymą karo reikmenų Anglijai ir numatydamas ašies pralaimėjimą, patiekė penkių nuostatų atviros prekybos programą, kuri būtų vykdoma po karo.

"Mes tikime", pareiškė jis, "jog gali būti sukurta saugusis ir turtingesnis pasaulis. Mes turime įrankius — resursus, protą ir rankas — kuriais tas pasaulis bus kuriamas. Bet pirmiausia jėgos tekmė turi būti sulaikyta".

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

Dar apie kun. Igną Zimbly

Philadelphia, Pa. — Amžiną atilsį kun. Ignas Zimblys, klebonas vietinių jurgiečių, pirmadienį, 12 d. gegužės netikėtai mirė, o šeštadienį, 17 d. gegužės, po iškilmingų gedulo pamaldų šv. Jurgio bažnyčioje palaidotas šv. Kryžiaus kapuose. Gedulingas mišias laikė kun. Emilijus Paukštys; dijakonu buvo kun. Pranas Garmus; subdiakonu — kun. dr. Vytautas Martusevičius; o puių, pritaikintą liūdnei aplinkybei, pamokslą pasakė mūsų gražiakalbis kun. Ig. Valančiūnas.

A. a. kun. Ignas Zimblys prieš 56 metus, iš gimdytojų Adomo ir Marijonos Kavaliauskaitės Zimblių gimė Mikėnų kaime, Siesikių parapijos. Jo tėvai kaip ir artimiausieji giminės, jau yra išmirę.

Jauną Zimbly į kunigus išvėntė a. a. vyskupas Paliūnionis. Į Ameriką atvyko, kiek žinau, 1914 m. Pradžioje vikaravo pas vietinius kazimieriečius, prie a. a. kun. Juozo Kaulakio. O mirus jurgiečių klebonui, a. a. kun. Mykolui Sedvidžiui, 1918 m. paskirtas jurgiečių klebonu. 1920 m. pastatė naujus, erdvius ir labai praktiškus rūmus, kuriuose ant pirmo aukšto įkurtą puių mokyklą, dabar vedama seserų pranciškiečių, o ant antro aukšto įrengta bažnyčia.

A. a. kun. Ignas Zimblys, kaip žmogus, buvo labai kuklus. Jis nesiskverbė į vadovaujamą vietą ir netroško būti garsiu. Jis buvo karštas Lietuvos patrijotas, bet kraštutinių — šovinizmo nemėgo. Buvo karštas, darbštus, uolus katalikų ku-

KUN. IGNAS ZIMBLYS

nigas. Viename dalyke jis, taip sakant "sirgo" dvasine "liga", tai yra, perdidelė meilė linkui vargdienių. Ji, pilnoje to žodžio prasmėje, galima pavadinti varguolių tėvu. Dėl to vietos, kitataučiai, net tarp jų ir nekatalikai, į jį žiūrėdavo kaip į šventąjį žmogų.

Baigęs trumpą pašnekėsį apie velionį, tariau viešai širdingą aciu Jevai Garnienei ir viengėnčiui Petriui Oreškai už tulas informacijas apie velionį.

Dabar laikinuojų jurgiečių klebonu yra kun. Jeronimas Bagdonas.

Viena jurgiečių mokytojų vienuolių, būtent: sesuo Marija Lucilla (pasauly: Marijona Mazrimaitė) pastaruoju metu pergyveno dvigubą širdgėlą: 8 d. gegužės Chicagoje, šv. Kazimiero kapuose palaidota jos brangioji motinė, a. a. Ona Rimkaitė Mazrimienė, o vos tik spėjo sugrįžti Philadelphia, kaip čia netikėtai mirė jos, kaip ir mūsų sesučių, globėjas a. a. kun. Ignas Zimblys.

Please, accept my condolence!... Kazys Vidikauskas

BASEBALL HONORS CONNIE MACK

Connie Mack, grand old man of baseball, is carried to dugout by Chubby Dean (left) and Sam Chapman of Athletics after baseball high officials and 15,000 fans gathered at Philadelphia to pay tribute to 79 year old owner-manager of the Athletics.

BRAZILIJOS LIKVIDUOJAMAS LIETUVOS PINIGAI IR GEDIMINO ORDINAIŠ ĮGYTAS TURTAS

Brazilijoje, Sao Paulo mieste Lietuvos pinigais, DULR-ai tarpininkaujant buvo pastatyti ar nupirkti lietuviškos mokyklos reikalams penkeri namai. Vienas tūkstančio kvadratinį metrų žemės sklypas gautas nuo vieno žydėlio už Gedimino ordiną. Visas tas turtas už pinigų, ar už ordinus įgytas siekia artį dviejų šimtų tūkstančių litų vertės. To turto svetimoje valstybėje nei konsulas, nei DULR-as tiesioginiai negali administruoti. Tam tikslui, konsulato iniciatyva, buvo suorganizuota iš kelių žmonių organizacija vardu Lietuvių Sąjunga Brazilijoje. Jos vardu minėtas turtas Brazilijos valdžios įstaigose ir buvo užrašytas. Tai sąjungai visą laiką vadovavo žmonės su įtartinomis rankomis, kurie iš Lietuvos buvo pabėgę dėl įvairių nesuvestų sąskaitų. Kas per vieni tos sąjungos vadai, Lietuvos oficialių pastogių žmonės, konsulate, labai gerai žinojo. Tačiau dėl savo asmeniškų sumetimų visa tai toleravo. Mokytojai iš Lietuvos buvo siunčiami, ar iš vietinių emigrantų parenkami, kurie sugebėdavo prie aplinkybių prisitaikinti, aiškiauariant, nudauginti dideliais tautininkų partijos veikėjais. Tokiu būdu mokyklų vedėjais tapo žmonės vos su pradžios ar vidurinės mokyklos cenzu (Majienė, Gaigalas, Jurevičius). Visiems tiems "veikėjams" mokyklų reikalai toli terūpėjo, kol gaudavo iš Lietuvos pinigų. O kai Lietuvą okupavo bolševikai, tai ir pradėjo užsidarinėti mokyklos. Iš jų trys uždarytos. Greitu laiku toks pat likimas ištiks ir likusias dvi. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, savininkė Lietuvos pinigais pastatytų mokyklų, kai kurias jau jų ipotekavo bankams, o kitam turimam turtui ieško pirkėjų. Po kiek laiko Lietuvos pinigais ir Gedimino ordinais įgytas turtas atsidurs nedidelio būrelio privačių žmonių kišenėse.

Kad Lietuvos valstiečių pinigais įgytas turtas buvo pavestas administruoti labai įtartinoms rankoms, apie tai žinojo, vietinis konsulas, buvo informuota užsienių reikalų ministerija ir pats DULR-as. Jei kas ir bandydavo padaryti atitinkamų reformų, tai visi užsimojimai užkliūdavo Kaune tautininkų partijos, ar jaunalietuvių centruose. Charakteringas yra faktas, kad oficialių pastogių aukštų kategorijų valdininkai geriau sutikdavo Lietuvos turtą pakilti labai neaiškiam likimui, negu kad jis būtų katalikų žinioje.

Dabartiniu metu mokyklų išlaikymo naštos sunkumas gula ant katalikų pečių. Jiems reik rūpintis naujų mokyklų patalpų statyba, kai tuo pat metu pastatytosios yra naudojamos siauro žmonių ratelio asmeniškoms reikálams. Ir beveik visą laiką lietuviškos mokyklos durs organizuotajai katalikų visuomenei buvo uždarytos. Toki faktai lietuvių išievių tarpe labai nepalankiai nuteikdavo vyriausybės atžvilgiu, kuri toleruodavo tą neteisingumą ir išievių surūšiavimą į "savuosių" (tautininkams palankius) ir "svetimuosių".

Sustojo ejęs "Lietuvis"

Tautininkų partijos pinigais iš Kauno remtas Brazilijoje, Sao Paulo mieste, savaitraštis "Lietuvis", dėl finansinių sunkumų nuo 1 d. balandžio sustojo ejęs. Kad sustos ejęs apie tai nepainformavo net savo skaitytojų, nors iš daugelio už visus metus jau buvo paimti pinigai už prenumeratą.

Didelis nepasitenkinimas

Sao Paulo lietuviai matydami, kad Lietuvos pinigais pastatytos mokyklos bus greit keletos asmenų sulikviduotos kelia didelio susirūpinimo. Mokinių tėvai norėtų, kad mokyklos vėl būtų atidarytos. Jei dabartiniai šeimininkai jų nepajė-

SAVANORIS GYDYTOJAS

Dr. Howard R. Ives, Jr., Rochester, Minn., pirmasis amerikietis gydytojas savanoriai įstojo britų Raudonojo Kryžiaus tarnybon.

ALL MAKES - NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
ALL MAKES
SOLD, RENTED AND REPAIRED
— CASH TRADING ALLOWANCE —
OUR SERVICE CARRY OVER 100 NEW MACHINES GUARANTEED
★ STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDSBERRY, Manager
129 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES - FREE - DEMONSTRATION

gia išlaikyti, tai jas išgelbėtų nuo susmukimo katalikų visuomenė.

Sunkus darbas

Sao Paulo miesto lietuvių kolonijoj seserų pranciškiečių vaikučių. Vien tik pirmam skyriui yra 107 mokiniai. Su mokslo metais virš trijų šimčių mokyklų lanko šiais tokiu dideliu mokinių skaičiumi tedirba tik keturios seserys, labai nepatogiose aplinkybėse. Ketvirtasis skyrius susikimšęs mažame, menkai apšviestame skelpe, po vadinamąja, iš dviejų kambarėlių, klebonija. Palankus katalikams įstatymas

Neseniai Brazilijos prez-

Glasses - Akiniai

Teisingai prirenkame akinius. Patarnauja prityręs lietuvis daktaras - optometristas.

Akių egzaminavimas dykai.

Akinių kainos:

Full view style — \$6.95

Bifocals — biskį daugiau.

Paprasti akiniai po \$2.95

Dykai didelis katalogas

Jewelry, Elektriniai

Saldytuvai. Namams

Baldai

JOS. F. BUDRIK

Furniture House

3409 S. Halsted St.

Dėl sąžiningo radio pataisy-

symo pašaukite Yards 3088

Atsiminkite — krautuvė

su mėlynu frontu

Budriko Radio Programos:

WCFL — 100 K. — Sekmadie-

niais 6 val. vak.

WHFC — 1450 K. — Ketvirtadie-

niais 7 val. vak.

WAAF — 950 K. — Sekmadie-

niais 4:50 val. vak.

Budriko Radio Programos:

WCFL — 100 K. — Sekmadie-

niais 6 val. vak.

WHFC — 1450 K. — Ketvirtadie-

niais 7 val. vak.

WAAF — 950 K. — Sekmadie-

niais 4:50 val. vak.

33 METAI PATYRIMO

pririnkime akinius, kurie pašalina

visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampos 18-tos

Telefonas CANAL 0533 — Chicago

OFISO VALANDOS

Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.

Treč. ir šet: 9:00 a. m. iki

7:30 p. m.

NAUJOJ VIETOJ

Dr. Wm. M. Tully

Dr. V. M. Dempsey

DANTISTAI

4740 SO. ASHLAND AVE.

(virš Andes Candies)

TEL. YARDS 2148

ZEMOS KAINOS

18 MĖNESIŲ ISSIMOKETI

Val.: 10 val. iki 8 val. vak.

dentas Getulho Vargas pasirašė dekretą, sulig kurio moterystės sudarytos katalikų bažnyčiose turi juridinės galios valdinėse įstaigose. Lig šiol katalikams prieš moterystės sakramentą bažnyčiose reikėdavo dar policijoj registruotis. Dabartinis prezidentas Brazilijos katalikams daug palankių įstatymų yra išleisęs, nors oficialiai Bažnyčia nuo valstybės yra atskirta.

Pažymėtina, kad Brazilijos įstatymai nenumato divorso. Persiskyrimo negausi nė už milijonus. Moterystės atžvilgiu, civilinės valdžios įstatymai griežtesni už Bažnyčios įstatymus.

Žvilgsnis į praeitį turi mus sustiprinti, turi sužadinti ir pakelti mūsų energiją, mūsų darbingumą, mūsų pasiryžimą naujiems darbams, naujiems žygiams.

Vygandas

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 0958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4648

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtad. ir Nedėliomis pagal sutartį.

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787

Namų tel. PROspect 1930

TEL. YARDS 5921

Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais

ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais

ir Šeštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet,

1-4 ir 6:30-8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2158 West Cermak Road

Ofiso tel. CANal 2346

Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. Tel.: HEMlock 8160

TEL. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Serėdoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Ofiso valandos:

Popiet — nuo 1 iki 3; Vak. 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 7329

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2202 West Cermak Road

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Res. telefonas SEEley 0434.

TEL. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

TEL. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737

Namų telefonas VIRginia 8421

TEL. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cermak Rd.

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

REZIDENCIJA:

6631 S. California Ave.

Telefonas REPublic 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036

Rezidencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Nedėliomis pagal sutartį.

TEL. CANal 0257

Res. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Rezidencija: 6800 So. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 9 val. vakare

TEL. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12,

2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sekmadieniais 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Taipgi akinius pritaikau.

3343 So. Halsted Street

TEL. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

SALEZIEČIAI PASAULYJE

Torinas — veikimo centras

Šv. Jono Bosko misija šiaurinėje pasaulyje buvo gelbėti žmoniją per jaunomenę. Šiais metais, kaip tik sukan-ka šimtas metų, nuo tos misijos pradžios. 1841 metais kun. Jonas Boskas susitiko pirmąjį jaunuolį ir pradėjo mokyti tikėjimo tiesų. Pirmoji katekizmo pamoka prasidėjo su vienu vienutėliu mokiniu. Kas sekmadienis jaunuolių skaičius pradėjo didėti. Taip kad neužilgo, nebuvo galima nė susivokti, kur rasti užtektinai vietos, tiems apšvietusiems ir neturtingiems jaunuoliams. Nes šventasis gerai pažinojo jaunuolių širdis ir ne tik mokė tikėjimo tiesų, bet davė progos pasilinksinti-pažaisiti. Kas nepripažinęs prie triukšmo, bijo ir prisiartinti prie kryžstaujančių vaikų būrio, o ten buvo net keli šimtai. Šventasis turėjo keisti susirinkimų vietą kas sekmadienį, kol galų gale įsigijo savo namus su dideliu kiemu. Ten dabar yra didžiulė bazilika, oratorija, spaus-tuvės, amatų mokykla — tai saleziečių veikimo centras Torine, Italijoje.

Po visą pasaulį

Iš tos didžios šventovės, kunigo Bosko sūnūs, dabar jau šventojo, pirmiausia pasisklidę po Italiją, paskui po Prancūziją, Ispaniją ir kitas Europos valstybes. Jaunuolių tėvas sužavėjo ne tik Europos jaunomenę. Jo gar-sas pasisklidęs ir kitose kontinentuose. Bažnyčios galvos ir valdžios vyrai pamatė, kaip jo nepaprasto šito šventojo auklėtojo metode ir pradėjo lenktyniuoti kviesdami šv. Jono Bosko sūnūs į savo valstybes, į savo diecezas. Vieni norėjo, kad saleziečiai steigėtų misijas, kiti rėmėves jaunuoliams, dar kiti amatų mokyklas ir kitokias labdaros įstaigas, kurias Dievo ir artimo meilė gali įkvėpti. Tokiu būdu saleziečiai pasisklidę po šiaurės ir Pietų Ameriką, Afriką, Aziją ir Australiją.

800 įstaigų, 12,000 narių

Dabar saleziečiai turi pasaulyje apie 800 įstaigų bei misijų stočių su 12,000 saleziečių. Per jų mokyklas perėjo tūkstančiai auklėtinių. Buvusieji auklėtiniai yra organizuoti ir padeda savo buvusiems mokytojams ir globėjams tęsti toliau taip kilnų darbą. Tačiau didžiausią medžiaginę pagalbą suteikia saleziečių bendradarbiai, kurie irgi yra organizuoti, nors

prie taip kilnaus darbo prisideda aukomis ir neorganizuoti asmenys.

Moterių kongregacija

Didelę sielų išganymo meilę užsidegusi kun. Bosko širdis neužmiršo ir mergaičių. Šalia saleziečių vyrų Kongregacijos, kun. Boskas įsteigė ir Marijos Krikščionių Pagalbos Dukterų Kongregaciją. Tai vienuolės salezietės. Ką saleziečiai daro berniukų tarpe, salezietės tą pat daro tarp mergaičių. Kaip ir saleziečiai, jos irgi trumpu laiku pasisklidę po visą pasaulį. Jau turi apie 750 įstaigų su 8,500 vienuolių. Kaip ir saleziečiai, Marijos Krikščionių Pagalbos Dukteris galima rasti ir tolimuosiuose misijų kraštuose tarp raupsuotųjų ir Tolimuo-siuose Rytuose, kur plėšikai aplanko ir šias labdaros įstaigas.

Pirmoji Marijos Krikščionių Pagalbos Dukterų viršininė — Marija Domininka Mazzarello 1939 m. buvo Bažnyčios paskelbta palaimintąja.

Lietuvaičių saleziečių yra tik dešimt, bolševikų okupacija nutraukė vos tik pradėtą šių vienuolių įsikūrimo darbą Lietuvoje.

Saleziečiai prancūzų kariuomenėje

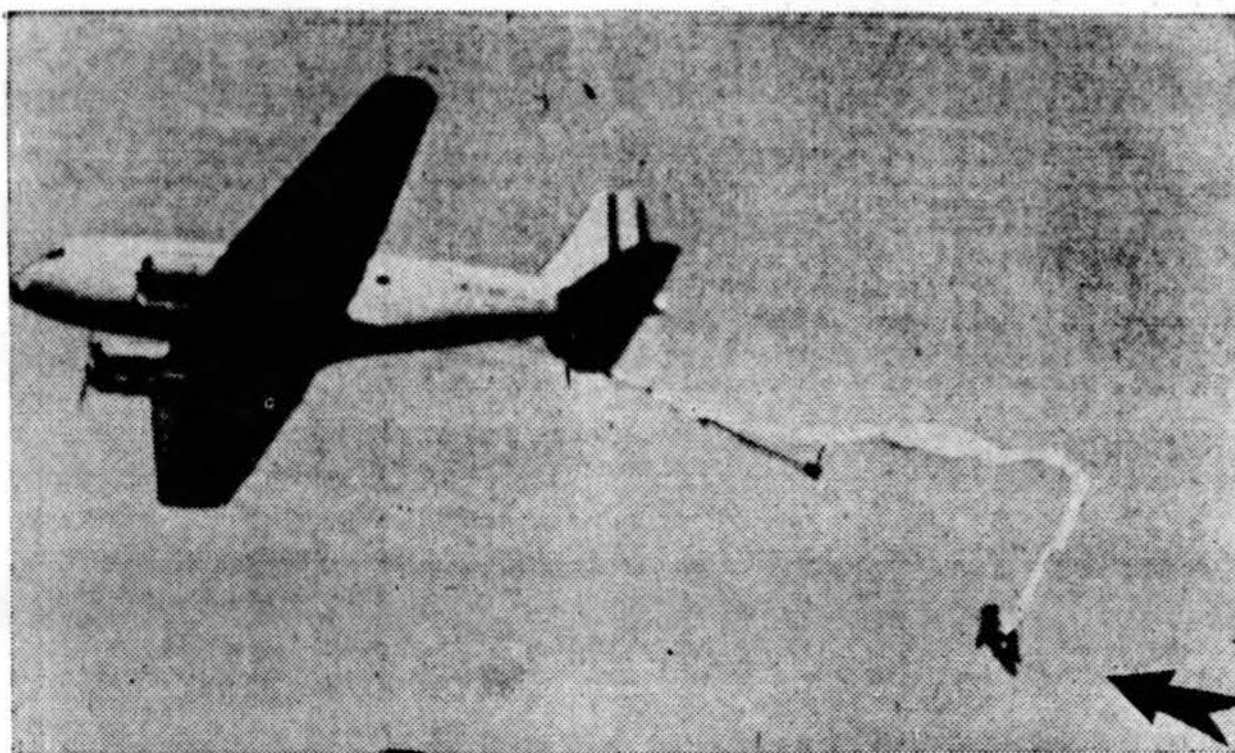
Užsiliepsnojus karui Europoje iš 500 saleziečių Prancūzijoje 250 buvo tuoj mobilizuoti. Apie 50 žuvo gimdami savo tėvynę. 40 dar tebėra vokiečių koncentracijos stovyklose, kaip karo belaisviai.

Lietuviai saleziečiai karo metu

Kun. Bosko sūnūs prieš bolševikų okupaciją jau buvo pradėję sėkmingai dirbti Lietuvoje. "Saleziečių žinių" skaitytėjams jau buvo gana pažįstamas Vytėnų vardas, kur buvo ruošiamos naujos jėgos Bažnyčios ir Tėvynės gerui. Kaune prie šv. Trejybės parapijos jau klestėjo, taip brangi jaunuolių Tėvui, šventadienio oratorija — rėmė. Šimtai Kauno vaikų čia susirinkdavo pasilinksinti — pažaisiti ir atlikti kataliko pareigą iš-klausyti šv. mišių. Buvo su-siorganizavę ir vaidybos būrelis, kuris su savo vaidinimais bei operetėmis buvo pasirodęs Vilniuje, Šiauliuose ir kituose miestuose.

Prieš pat okupaciją, jau buvo begrižta į Lietuvą kupini jėgų ir pasiryžimo ke-turi kunigai ir keturi ar pen-ki broliukai baigę amatų

ISVADUOTOJAS MARYNAS LAKŪNAS

("Draugas" Acme telephoto)

Netoli San Diego, Cal., marylų korpuso lakūnas leitenantas W. S. Osipoff išoko iš lėktuvo su parašytu pratyboms. Lėktuvas užkabino jo parašytą ir leitenantą pradėjo vilkti oru. Karo laivyno lakūnai bombonešiu pakilo, tempiamą lakūną pagavo ir užkabintas parašyto dalis propeleriu nukirto.

PAVERGTOSIOS LIETUVOS GYVENIMAS FAKTŲ ŠVIESOJE

Bolševikai Nužudė Maj. Tomkų.

Bolševikų okupacijos pradžioje buvo gauta žinių, kad buv. Valstybės Tarybos bendradarbis ats. majoras Tomkus nusižudęs. Dabar iš tikrų šaltinių patirta, kad maj. Tomkus nenusižudęs, bet buvo GPU budelių nukankintas Kauno kalėjime. Toks pat likimas ištiko žinomąjį pamokslininką kun. Bružiką. Ir jis buvo nukankintas per tardymus Kauno kalėjime.

mokyklą užsienyje. Visas gražiai pradėjęs klestėti darbas turėjo būti nutrauktas. Kur buvo kandidatų įstaiga — ten dabar neliko nė vieno auklėtinio ir nė vieno saleziečio. Vytėnai tapo raundonųjų aviacijos lauku. Gražiai klestėjusi Kaune šventadienio oratorija irgi turėjo užsidaryti. Visi saleziečiai kunigai išsisklaidė po įvairias parapijas, kur dirba pastoracijos darba.

Užsienyje baigę mokslą irgi išsisklaidė į įvairias įstaigas ir laukia, kada vėl saulė maloniai nusišypsos Tėvynei Lietuvai.

Iš viso lietuvių saleziečių jau yra apie 70. Dauguma Lietuvoje. Kiti Italijoje, Portugalijoje ir misijų šalyse.

Bolševikams okupavus Lietuvą ir "Saleziečių žinių" turėjo užsidaryti, nes jų į Lietuvą nebeįsileidžia.

Kol kas visi gyvena Lietuvoje saleziečiai yra gyvi ir laisvi.

A. S.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Tik Kauno Kalėjime 2,000 Politinių Kalinių.

Iš tikrų šaltinių gauta žinių, kad vien tik Kauno kalėjime yra apie 2,000 politinių kalinių. Beveik be jokios išimties, jie visi yra lietuviai, dažniausia politiniai veikėjai, buvę valdininkai ir kitoki lietuvių šviesuoliai.

Taip pat provincijos kalėjimuose sugrūsta po 4-5 kartus daugiau kalinių, negu normaliai kalėjimai galėtų kalinių sutalpinti.

Bolševikinės Įmonės Direktorius Piktėsnis.

Oficioze "Tarybų Letuva" kažkoks "tovarišč" B. Iljin kelią klausimą, koks esąs skirtumas tarp direktoriaus kapitalistinėje ir bolševikinėje įmonėje. Lietuvos darbininkas, perskaitęs šį straipsnį, be abejo, pasidarys išvadą, kad bolševikinės direktorius yra dar piktesnis jo eksplotatorius, negu kapitalistinėse šalyse, nes darbininkas Bolševikijoje yra beteisus vergas. "Tovarišč" Iljin sako, kad bolševikinio įmonės direktoriaus "įsakymai turi būti vykdomi be prieštaravimų. Jo potvarkiai įstatymas visiems." Toliau šis maskolis deda tokią frazę: "Vienvaldiškumas padeda nugalėti smulkiaburžuazinį palaidumą."

Be Leidimo Nė Gelžgalio Neparduosi.

Į okupuotąją Lietuvą atsi-bastė dar viena hijena. Būtent, "draugo" M. Gedvilo,

komisarų tarybos pirmininko įsakymu, Kaune ir Vilniuje atidarė savo kontorą maskoliškoji įmonė "Glavtorčermet." Ši įmonė turi monopolį rankioti patvoriais visus geležgalius ir grūsti juos — "turtingojo" Maskolijojn. Be minėtos maskoliškos įmonės niekas neturi teisės supirkinėti geležies atmatų. Už tai gresia sunkios bausmės, o įmonių vedėjai net asmeniškai atsako, kad nei vienas geležgalis nepakliūtų kitiems į rankas.

Netektų stebėtis, jeigu netrukus patirsime, kad okupuotoje Lietuvoje steigiamas specialinis komisariat, kurio uždavinys bus rankioti visas "buržuazinės" Lietuvos atmatas!

Iš okupuotosios Lietuvos gauta žinių, kad š. m. kovo 15 d. pašalinta iš advokatūros apie 70 lietuvių advokatų. Šalinami visi lietuvių advokatai, kurie vienu ar kitu būdu dalyvavo Lietuvos visuomeniniame bei kultūriniame gyvenime. Tarp pašalintųjų advokatų nėra nei vieno nelietuvio.

DON'T NEGLECT A COLD

Kūtinės slogos, kurios gali iš-vystyti į nealimę, paprastai pa-lengvėja pavartojus ramnacinę, šildančią Musterole. Musterole nėra tiksliai mėsė. Jis yra "Counter-irritant." Milijonai yra varto-ję jį per 25 m. Doktorai rekomenduoją. Galima rasti aptiekose.

MUSTEROLE

Prievarta Jaunuolius Artina Prie "Saulės."

Kaip jau buvo rašyta, okupuotoje Lietuvoje pagal Maskolijos pavyzdį steigiamos vad. technikos mokyklos, į kurias prievartą siunčiami jaunuoliai nuo 14 metų amžiaus. Per šias "technikos" mokyklas tikimasi Lietuvos jaunimą priartinti prie Stalino "saulės" tamsos. Dabar patirta, kokie tipai Lietuvos jaunuolius moko Vilniaus "technikos" mokykloje. Jų pavardės: Telingin, Kunejev, Tichonov, ir t. t.

J. Paleckio ukazu šie asmenys paskirti laikiniais apygardos teismų nariais: Vilniaus apygardos — J. Pocius, A. Jakubėnas ir D. Markauskas, Kauno apygardos — P. Mulevičius ir P. Čeraitis, Panevėžio apygardos — J. Vekteris, Marijampolės apygardos — V. Banys ir Leizer Spunder.

"Tarybų Lietuva" praneša, kad Tauragės Naumiesčio valsčius, turįs apie 10,000 gyventojų, pasiūlo be gydytojo. Anksčiau čia buvo gydytojas Mejer Epštein, bet jis užsimanė persikelti į didesnę miestą. Pirmiausia jis paprašęs penkioms dienoms atostogų sergančio brolio Kaune ap-lankyti, paskum telefonu pranešė, kad atostogas prasiilgins, o vėliau ir iš viso atsisakė grįžti. Apskrities sveikatos skyrius kreipėsi į miliciją, kad Mejer Epštein grįžtų atgal į savo pareigas. Tuo reikalu buvo rašyta: sveikatos apsaugos komisa-

riatui, bet iš ten jokio atsakymo negauta. Mat, tame komisariate, kaip ir kitose bolševikinės Lietuvos įstai-gose, sėdi Mejerio Epšteino tautiečiai, todėl jie ir šiam gydytojui įtaisė Kaune geresnę vietą.

Vilniuje pasibaigė sta-tybininkams paruošti kur-sai. Jiems direktoriavo 'drau-gas' Sruelis Broide. Mūrininkams ruošti buvo paskirtas net specialinis "politinis va-dovas" "draugo" Ličmano asmenyje.

Niekad negalima ko nors pasiekti, kol esi įsitikinęs, kad to pasiekti nestengsi.

Kitam gera nepadaręs ne-lauk iš kito gera.

Rheumatic Happy; Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuritis and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have found a quick-acting formula which speedily relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (T.N.C.)

FOR ITCHING SKIN

Ar kondioto niežėjimą, nudegimą, arba odos ligą? Itektėkite! Zemo per 30 metų gelbėjo žmonėms. Pa-lalina eczema, išbėrimus, spuogus ir kitokius odos negalavimus. Pirk Zemo šiandien! Visuose aptiekose. 35c. 60c. \$1.00.

zemo

FOR SKIN IRRITATIONS

ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbi dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rū-

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR

OF

Ambrosia & Nectar

BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria šies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.

PAVASARIS ARTEJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansincai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpes-tinai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

Mūsų PASITIKĖJIMO IR ISTVERMES REKORDAS
45 Metų Sėkmingo Patarnavimo, Nenukrydžiant Nė Vieno Kiljento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jos. M. Mozeris, Sec'y.

SOCKO THE SEADOG

By Teddy

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2534 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsybtėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūnčiamis pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiuos. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinele), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams aučiu sveikintus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešo. Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

AMLETO GIOVANNI CIOGNANI,
Lietuvos Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Maskvos apgaulė ir mūsų vidujiniai prieštai

"Perkūnas iš giedro dangaus"

Tokiais žodžiais vienas Lietuvos valstybės vyras aptarė išpūdį, kokį padarė Lietuvoj Sovietų priekaištai dėl primetamų kaltinimų Lietuvos vyriausybei. Tie kaltinimai pareikšti pirmą kartą pereitų metų gegužės mėnesio 25 dieną t. y. lygiai prieš metus. Teisybė ir lietuviškoji garbė reikalauja, kad, kartas nuo karto prisimintume aplinkybes, kuriomis tai įvyko ir palaikytume gyvu pasibaurėjimą aziatiška Maskvos taktika santykiuose su mažu, nekaltu kaimynu. Toks prisiminimas turi paskatinti mus prie vis didesnio Lietuvos vadavimo darbo.

Po garsios Lietuvos-Sovietų savitarpinės pagalbos sutarties pasirašymo 1939 m. spalio mėn. 10 d., po pirmųjų Sovietų garnizonų Lietuvoje pasirodymo, niekada, o niekada rusai nenusiskųdavo negeru ar nepatenkinamu Sovietų garnizonų traktavimu. Lietuviai ištikimai laikėsi sutarties raidės, nieku nenusidėjo savo didžiajam kaimynui. Sovietų kariai džiaugėsi matydami Lietuvoje šviesesnį, sotesnį ir laimingesnį pasaulį, negu savo raudonojo tėvynę. Tvirtinama, nevienu jų atsiėmė iš suvirš 20 metų kalamos propagandos ir pamatę, kad jo šalyje taip niekinamas ir skurdžiai piešiamas užsienių paveikslas, tikrenybėje, esąs kitoks, nusižudęs.

Tuo metu, neminint kitų valstybių, Belgija ir Olandija buvo sumuštos ir užimtos, Paryžius grąsomas, Prancūzijos ateitis tamsi, Italija karo išvakarėse galvotrukčiais skubėjo į karą įsimaityti prieš tariamą Anglijos paklupdymą, kad įgijus teisių dalintis grobiu. Šių įvykių įtakoje iškilo Sovietų priekaištai Lietuvai. Jie didėjo atitinkamai vakarų Europos valstybių nepasisekimams. Sovietai skubėjo, kol nevēlu, naudotis rytų Europoje. Imperialistiniams sumetimais Stalinas sugalvojo ir primetė Lietuvai nebūtus gegužės mėn. 25 dienos kaltinimus. Tie priekaištai, tai tariamais Sovietų keletos karių pagrobimas ir vieno kario nužudymas.

Veltui siūlyta Sovietams sudaryti mišrią komisiją primetamiems kaltinimams ištirti, veltui prašyta medžiagos, kad ja remiantis Lietuvos vyriausybė galėtų susekti tariamus kaltininkus, veltui prašyta leidimo apklausti tariamai pagrobtuosius karius. Toliau sekė ministro pirmininko Merkio, dar vėliau ministro Urbšio kelionės į Maskvą ir Lietuvos prezidento laiškas Kalininui. Tiek geros valios, tiek gražaus noro bei pastangų likviduoti ginčijamus klausimus taikiu būdu. Maskvos atsakas buvo vienas: ne ir ne! Grobioniškam apetitui joks argumentas ar gera valia neimponavo ir nepaveikė. Priešingai, Sovietų priekaištai su kiekviena nauja Lietuvos vyriausybės pastanga vis augo. Tokią staliniskos gaujos taktiką mažo, taikaus ir nekalto kaimyno atžvilgiu sunku aptarti. Vienas, žmogus gerai pažinęs ir palaikęs su rusais santykius teisingai išsireiškė: "Jeigu ieškoti leksikone žodžio aptarti Sovietų biurų vaidmenį Lietuvos atžvilgiu, pats stipriausias aptarimas būtų toli gražu persilpnas aptarti Sovietų hipokriziją bei apgaulę".

Dabartiniu metu, girdėti, irgi dingsta Sovietų karių, jų nevienu laisvu noru atsiduria vokiečių pusėje. Sovietai nevadina tai pagrobimu ir vengia kaltinti didįjį kaimyną. Lygiai vokiečiai nekaltina anglų "pagrobus" Hessą.

Įvairūs Sovietų prieš metus primetami Lietuvai kaltinimai puikiai atvaizduoti tos pačios tautos rašytojo,

Krilovo, pasekėčioje: "Vilkas ir ėriukas". Ten pasakytas: "Tu kaltas vien dėl to, kad mane ėsti spiria". Prieš vilko alkį ėriuko nekaltumas ne argumentas. Ir Lietuvos stipri faktų ir teisės atžvilgiais pozicija buvo begė prieš staliniską vilko imperializmą.

Nekartą ir nevienuos nuosirdus lietuvis, ypač pastaraisiais metais, reikšdavo nusistebėjimo, kad Lietuvoje per mažai sučiumpama kaimyninių valstybių slapto agentų. Tuo tarpu visiems buvo aišku, kad tokių agentų turi būti. Negalimas dalykas, kad mūsų didieji kaimynai Lietuva nesiūdomautų ir neturėtų interesų.

Dabar, nelaimingų įvykių šviesoje, išrodo, galima tvirtinti, kad Lietuvoje būta nepriklausomybės duobkasių: faktinių ir potencialių įsiskverbusių į įvairias valstybinių gyvenimo sritis. Vieni jų buvo daugiau ar mažiau žinomi, bet toleruojami, kiti įtariamai, tretį nepastebimi. Nepriklausomybės "graborių" būta tarnaujančių įvairiems kaimyniniams dievams. Jie gal buvo neskaitylingi, bet jų būta daugiau negu manyta ar žinota. Visiems žinoma eilė asmenų dabartinę Lietuvą, kurie išsiskyrė tik po birželio 15 dienos įvykių. Ligi to laiko jie skaitėsi nariais arba glaudėsi prie kitų nekomunistinių grupių.

Tai gyva pamoka lietuviams išeiviams, kurie sielosi ir dirba būsimai laisvai Lietuvai. Negali būti dviejų nuomonių, kad bolševikai domisi ir seka lietuvių išeivijos darbus. Tais bolševikais ir jų pakalikais nėra tik patentuoti komunistai, kurie mums aiškiai žinomi ir patys tokiais skelbiasi. Neabejotinai esama Maskvos agentų, kurie ir patys nenori ir kuriems uždrausta save dešifruoti. Tokie gauna įsakymus skverbtis kitais obalsiais, nekartą labai patriotingais į kitų srovių tarpą. Jie manevruodami tose srovėse dirba svetimų nurodomą darbą, kuris pavojingas šiai šaliai, Lietuvai ir pačiai organizacijai. Tų žmonių praeitis, draugystės, laikysena, sprendžiant principinio pobūdžio bei taktikos darbus, ilgainiui juos išduoda.

Šio straipsnio tikslas nėra ieškoti ir matyti visur baubus bei raudonas šmėklas. Tai būtų klaidinga ir kenksminga. Tačiau, faktas palieka, kad komunistai visur ir visada naudoja taktiką įsiskverbti į kitas sroves ir jas sprogdinti. Neseniai skaitėme Amerikos lietuvių spaudoje apie vieną suvalkiečių organizaciją perėjusią komunistų globon.

Nekartą skaitėme spaudoje, kaip pirmo Didžiojo karo metu vokiečiai sekėdavo mūsų veiklą pačioje Lietuvoje ir užsienyje. Mūsų didieji kaimynai, ypač Sovietai, kurie laiko užgrobę Lietuvą, domisi užsienyje vykstančiu Lietuvos išlaisvinimo darbu. Jie ne tik tuo darbu domisi, bet, kaip kas turi intereso kenkti. Lietuvių išeivija per daug didelė jėga, kad ji mūsų tautos išlaisvinimo ir nepriklausomybės priešams nerūpėtų.

Tuo tarpu, Amerikoje, aktualiausi išgamos atsidavę Maskvai. Būkime akylesni negu paprastai. Raudonus tarnus ir jų siekimus demaskuokime. Tolerancija, gerširdiškumas šitokiu atveju yra nevietoje.

Vieningumo dvasia

Prezidento F. D. Roosevelt paskelbtasis aktas gegužės 18 dieną minėti kaip Jungtinių Valstybių pilietybės arba "I am American" dieną, susilaukė didžiausio pritarimo visoje Amerikos visuomenėje, o ypač įvairiose ateivių grupėse.

Tam įrodyti užteks suminėti Chicago Herald-American iniciatyva ir pastangomis suruoštą praėjusį sekmadienį patriotizmo demonstraciją, sutraukusią į Soldiers Field 120,000 žmonių, iš kurių, neabejojame, buvo daugiau kaip 75 nuoš. ateivių ir jų vaikų. Ši milžiniška minia rodė didžiausią entuziazmą keliameis žymių kalbėtojų šūkiams apie krašto apsaugos stiprinimą ir apie ryžtingumą viską aukoti, jei kas iš vidaus ar iš lauko, kėsintus užpulti, pavergti, pažeidžiant demokratinę krašto santvarką.

Herald American ir jo vadovybė užsipelno padėkos ir pagarbos už tos milžiniškos demonstracijos surengimą. Didžioji minia, susidedanti iš įvairiausių tautybių, rasų ir religijų, džiugino ir jaudino kiekvieną, kuriam tik rūpi šio krašto gerovė. Kiekvienas, dalyvavęs šioje demonstracijoje, aiškiai pajuto, kad Amerikos visuomenė yra vieninga, kad ji šimtą procentų stovi už krašto saugumo stiprinimą ir, jei bus reikalinga, kai mūras stoginti turima spaudos, žodžio, susirinkimų ir religijos laisvė.

Smagu yra pažymėti ir tai, kad tos demonstracijos surengime labai svarbų vaidmenį suvaidino ir mūsų tautietis, žurnalistas Stasys Pieža, Herald-American redakcijos personalo narys. Jam teko sunki, bet garbinga rolė suorganizuoti tautines grupes ir tas darbas jam pavyko šimtą nuošimčių. Ir iš viso — lietuviai ne paskutinę vietą užėmė šiame parengime. Šiuos žodžius rašantis buvo svečių priėmimo komisijoje, kuomet aukštųjų svečių tarpe sėdėjo prez. A. Smetona su žmona ir P. Daužvardis su žmona, o "Pirmyn" choras gerai atstovavo lietuvių programoj.

("Draugas", gegužės 20 d., 1916 m.).

Rusijos karo ministeris suimtas ir uždarytas kalėjime... Gen. Suchomlinov caro įsakymu uždarytas Petro ir Povilo tvirtovėje. Jis kaltinamas už nepildymą savo pareigų, už nepristatymą amunicijos rusų armijoms svarbiuose mūšiuose... Vėliau paaiškėjo iš surastų dokumentų kad jis nekaltas, kad už amunicijos ir ginklų nepristatymą yra kalta rusų vyriausybės supuvusi sistema. Kad tą nelemtą sistemą apginti pasaulio akyse, visa kaltė suversta ant Suchomlinovo...

Turkams siunčiama pagalba... Buchareste buvo suvažiavę Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos vyriausybės atstovai, aptarti blogą turkų militarinę stovį Mažoje Azijoje... Nutarta pasiųsti tuojaus 2 divizijas vokiečių, 2 divizijas austrų ir 3 pulkus bulgarų...

Blaiybės idėja plečiasi po visą pasaulį... Amerikoje, Rusijoje, Švedijoje ruošiamasi prie įvedimo blaiybės įstatymų... Šiomis dienomis Glasgow, Škotijoje virš 40,000 moterų dalyvavo priešalkoholinėje eisenoje...

Pirma baltgudžių mokykla Gardine... Pirmoji istorijoje vieša baltgudžių mokykla atidaryta Gardine. Ją įsteigė patys vokiečiai. Mokytojai pakviesti iš Vilniaus. Mokinių kol kas 50. Baltgudžiai pirmiau lankė rusų ir lenkų mokyklas.

Peršasi...

Po Svetę Pasidairius

Tautininkų macė.

Vytautas Širvydas laisvamanių gazietoj šaukia tautininkams:

"Tautininkai, raskite savyje atramos pasauliui pakelti!"

Mano delnas rodo, kad Vytautas už dyką šaukia. Tautininkai nevalioja pakelti savo, kaip jie vadina, partijos, o apie visą svetę ką ir bešnekėti.

Iš verksmo stojasi linksmybė.

Pr. Lapienė laisvamanių "V." rašo tokią gromatą:

"J. Tubelienės čia atvykimas pradžioj buvo sukėlęs kai kuriuose žmonėse nepasitenkinimo jausmą. Dabar jau ir vadinamoj socialistų spaudoj apie ją daugiau gera rašoma, negu bloga. Kai kurie ištikimiausi tai srovei žmonės rengia jai pagerbimo vakarėlius. O tai reiškia, visi pradėdame suktis, kad jos čia buvimas yra naudingas."

Kur randasi pragaras?.. Bruklyne.

Cicilistai, balšavikai ir laisvamaniai iki šiol nežinojė, kur randasi pragaras, labai nusidžiaugė perskaitę Bruklyne einančią laisvamanių tokią naujieną:

— Labas, ponas!
— Labas!
— Eikime Grand Strytu,

nuo Buivdydo iki Turausko ir Baluženčė, ir pasižiūrėkime, kaip kiti žmonės eina — į pragarą!

Kad ši naujiena tikra, bedieviai nei kiek neabejoja, nes ir tos gazietos redakcija randasi prie Grand St., gal, net visai arti pragaro.

Reikia grūdinti, kitaip nebeliksia.

Šnekama, tavorščiai, kad cigonai naujagimius taip grūdina: mauto juos kartu karštame ir šaltame vandenyje. Jei po tokio maudymo kūdikis lieka gyvas, tai jisai jau užgrūdintas ciganas.

Lietuviškų balšavikų komisarai, Chicago ir New Yorke, labai susirūpinę savo tavorščių retėjimu. Kai Paleckis vyko į Maskvą parnešti Lietuvai Stalino saulę, tai balšavikai čia plyšo džiaugsmu. Dabar rokan dos pasikeitė. Džiaugsmas nupuolė, ūpas nuslugo ir balšavikų viršūnėse jau net šnekama, kad reikia išmislinti balšavikų grūdinimo būdą, toks kaip cigonų ar panašus naujagimiams grūdinti. Pirmiausia esą reiktų grūdinti sklokininkus su dūg. Leonu, nes bijoma, kad jie pirmieji neimtų temdinti Stalino saulės, kaip dar prieš kelis metus.

Teisėjas:— Esi išteisintas ir paleidžiamas.

Kaltininkas:— Atsiprašau, kad bereikalingai trukdžiau.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Pauliukonis

(Tęsinys)

Tačiau, nepaisant to, visi visuomet laiku susirenka į tėvų namus su savo vyrais, vaikais ir pažįstamais, kai tik ateina Velykų arba Kristaus gimimo šventės. Šitomis iškilingomis dienomis prie ilgų stalų susėdę visi ne mažiau kaip kokios penkios dešimtys žmonių, o jų vidury atsisdėd, kaip Biblijos laikų patrijarchai, tēvukas su savo žmona. Mano senelis yra nepaprastas žmogus, kokių retai pasitaiko. Nuvažiuok su juo į kokią tikėtai nori miestą, tai daugiausia po kokios penkiolikos minučių sutiksi žmogų, kurį jis būtinai užkabins "Mano mielas drauge," kuri jis bus pažinęs dar "tokį visai mažytį" ir kuris, jei tik senelis norėtų, galėtų atsisėsti kad ir pačiam velniui ant ragų, nes jam už kažin kokią didelę pagalbą sakosi būsiąs skolingas "net ir po mirties."

Visi jį myli, nes jis moka, kaip žmonės sako, "žmogų pagerbti." Moka su kiekvienu, kas jis bebūtų, — turtingas ar vargšas, — apsieiti lygiai bičiuliškai ir su pagarba: "Tau reikia ne šimto rublių, bet šimto draugų" — tai yra jo mėgstamiausias posakis. Jo namas visuomet stovi visiems atviras. Jis yra labai turtingas, bet nėra nė vieno žmogaus, kuris galėtų tvirtinti, kad jis būtų tą turtą susikrovęs ne savo milžiniška energija, bet suktumais ar kokiais kitais būdais.

Jo tėvas, mirdamas, paliko visą savo turtą vyresniajam broliui, laikydamasis principo, kad kapitalo nereikia niekuomet skaldyti į dalis. Tačiau vyresnis brolis nušėimininkavo nuo koto per kelerius metus, o tuo tarpu mano senelis, nors iš nieko buvo pradėjęs, po 20 metų jau turėjo vieną iš didžiausių Rusijoje mašinų fabriką. Jis visuomet iš ryto keliai lygiai penktą valandą ir per dieną dirba iš viso penkiolika valandų. Tiesa, tam savo darbe ir jis yra turėjęs daug įvairių nelaimių ir nepasisekimų, bet visuomet visas kliūtis nugalėdavo jo nuostabi energija ir darbštumas.

Darbininkai jį baisiai myli, o jis jais rūpinasi kaip tikras tėvas. Tik kiek blogesni santykiai yra tarp darbininkų ir jo vienintelio sūnaus, mano dėdės; tai sudaro didžiausią didukui rūpestį, nes jau nuo pernai metų turėjo jam pavesti didesnę darbo dalį. Jis jaučiasi jau silpnas ir žino, kad netrukus turės visiškai iš darbo pasitraukti. Jis turi jau 81 metus amžiaus! Ir kaip tik šį kartą mes su širdgėla pajutome, kad jis vėl turėjo "nemažai pasiduoti." Išstis valandas jis sėdi atsilosęs kėdėje ir rūpinasi savo anūkais. Man pasidarė nepaprastai graudu ir drauge gaila, kad šis didžiadvasis žmogus dabar ėmė domėtis tokiais daiktais, kurie jam seniau atrodė visai beverčiai ir tiesiog neegzistavo. Kai jį šią dieną Maša paprašė degtukų dėžutės, jis verksmingu balsu atsakė:

— O, tu Dieve! Bet, Maša, juk tu jau vakar pasiėmei vieną dėžutę!

— Bet, Nikolai Nikolajevič! Juk aš kiekvieną dieną turiu užkurti 21 krosnį ir uždegti daug lempų! — atkirto kambarinė.

— O, Dieve, Dieve! — atsiduso, palingavęs savo sidabrinę galvą, — kiek niekams išleidžiama pinigų, visai niekam!

Senelė buvo taip pat ne per geriausiai nusiteikusi. Mat, neseniai pražydo didelis, baltas kaktusas, — o tai esti labai retai, — todėl ji, būdama nepaprastai prietaringa, vis tiki, kad tai turi reikšti nelaimę ar net mirtį.

Aš nuėjau į močiutės kambarį ir apžiūrėjau tą jos baltai pražydusį kaktusą. Kaip čia buvo nepaprastai gražu, tiesiog žavėjamai. Tos senos moters kambarys panašus į koplyčią. Jame beveik visą sieną užima didžiulė ikona, prieš kurią smilksta daug alyvos lempelių.

Gruodžio 25 d.

Kalėdos. Jau iš pat ryto "pagarbinti Kristaus" susirinko visa krūva vaikų. Jie savo plonais balseliais užtraukė seną giesmę apie tris karalius, atkeliavusius iš rytų šalies, ir mus nepaprastai prajuokino, nes, vietoj bažnytiškų žodžių "volchvy," jie giedojo "volky," taip, kad išėjo maždaug tokio turinio giesmė: Ir susirinko po žvaigždę vilkai. Iš visų bažnyčių susirinko giesmininkai ir iškilingai užgiedojo Kalėdų himną.

Baigus giedoti, juos senelis pakvietė "užkąsti." Gerai atsikranksė ir kiek nedrąsiai palūkuriavę, taip pat pakumsterėję vieni kitus, vis dėlto galų gale išdrįso ir, nors vis dar atsikalbinėdami, priėjo arčiau, išgėrė kiekvienas po stiklą "vodkos" ir susėdė prie Kalėdų stalo.

(Bus daugiau.)

KĄ MAČIAU IR GIRDEJAU KELIAUDAMAS Į Š. AMERIKĄ

Kas atspariausias ištautėjimui. — Kaip šveicoris išnešė ministerio cilindrą iš kambario. — Lietuvaites pavergia juodosios brazilų akys. — Ką sako žydai apie bolševikus.

(Tęsinys)

— Girdėjau, kad visi laikraščiai ne brazilų kalba turės nuo liepos 1 d. užsidaryti, koks bus likimas tų laikraščių, kurie eina kitomis kalbomis.

— Sunku pasakyti kaip ten bus, gal kaip nors mes lietuviai katalikai ir galėsime leisti savaitraštį "Šviesą", bet dabar negaliu nieko tikro pasakyti.

— O ką darys vokiečiai ir italai?

— Jie savo padarė. Savo dienraščius jau leidžia brazilų kalba, tik vieną kitą žinutę įdėd vokiečių ar italų kalba. Jie daug laimėjo, nes brazilai dabar vokiečių leidžiamus brazilų kalba laikraščius graibsto ir skaito ir, žinoma, kas be ko, vokiškus pėdsakus palieka brazilo prote ir jausmuose. Šituo spaudos įstatymu brazilų valdžia nieko nepasiekė, tik apsurūs vokiečiai laimėjo... Ir nuostabu, yra čia vokiečių vienuolių, kurie pabėgo iš Vokietijos, kai nacionalsocializmas gerokai juos paspaudė, o vis tik ir jie, apleidę savo tėvynę, reiškia simpatijas A. Hitleriui. Tai matai, kokie dalykai dedasi mūsų mieloj Brazilijoje.

Iš Sao Paulo dūmiau į Santos uostą šauniu traukiniu, užveža mus į aukštą kalną, kaip pažįri į žemumą, taf šurpas pereina per visą kūną. Aš ir sakau F. Čemarkai, pas kurį gyvenau Brazilijoje:

— Taigi, brazilai turi puikius traukinius.

— Beveik visas brazilų traukinių linijas turi savo rankose anglai, elektra taip pat. Jei ši linija būtų brazilų žinioje, — mes ne vieną kartą jau būtų pergyvenę katastrofą, o visgi šia linija nė vieną kartą nebuvo katastrofos, nes ją valdo anglai. Kur tik brazilai val-

do gelžkelio linijas, ten labai dažnai žmonės ištinka katastrofos.

— Kodėl brazilai neišdidūs, tokie nuoširdūs?

— Kad jie neturi kuo didžiutis, viskas yra svetimtaučių rankose, jie tik turi, daugiausia, fazendais — ūkius, bet ūkvedžiai yra irgi, dažniausia, svetimtaučiai. Pramonėje ir prekyboje brazilai beveik nelošia jokios svarbesnės rolės, jie gyvena ta diena: ką turi uliavoja, kai neturi — vėl ieško pajamų šaltinio ir jie sako: "mūsų visa žemė, tegul kiti dirba". Bet pastaruoju metu šį savo nusistatymą pradėjo reviduoti, nes pamatė, kad jie iš visur yra išstumiami.

Š. m. balandžio 8 d. sėdau į amerikų linijos laivą "Argentina" ir apleidžiau Brazilijos krašto pasakišką gamtą. Ant denio laivo stovėdamas tariau mane palydėjusiems, kun. A. Arminui, F. Čemarkai ir dviem seserims pranciškietėms:

— Niekuomet nepamiršiu gražios Brazilijos, nes čia daug yra gražių lietuviškųjų perlų, kurie bus pažiba stant naują Lietuvos Nepriklausomybės rūmą.

2. Besišypsanti mergaitė, kuri tikrino mano dokumentus

Kai važiuavau ispanų laivą "Cabo de Hornos" į Braziliją — laive buvo pastebimas visur socialinis nelygumas, nešvara ir geroka netvarka. Kai įlipau į amerikiečių laivą "Argentina" — visur švara, tvarka ir greitas patarnavimas. Keleivių laive buvo I klasėje — 270 ir turistų — 185, o laivo personalas sudarė 401, taigi vienoje 856 žmonės. Kadangi "Argentina" laive visur mus lydėjo švara ir tvarka, todėl nebuvo pastebima socialinio

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma

UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui" "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimtys savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

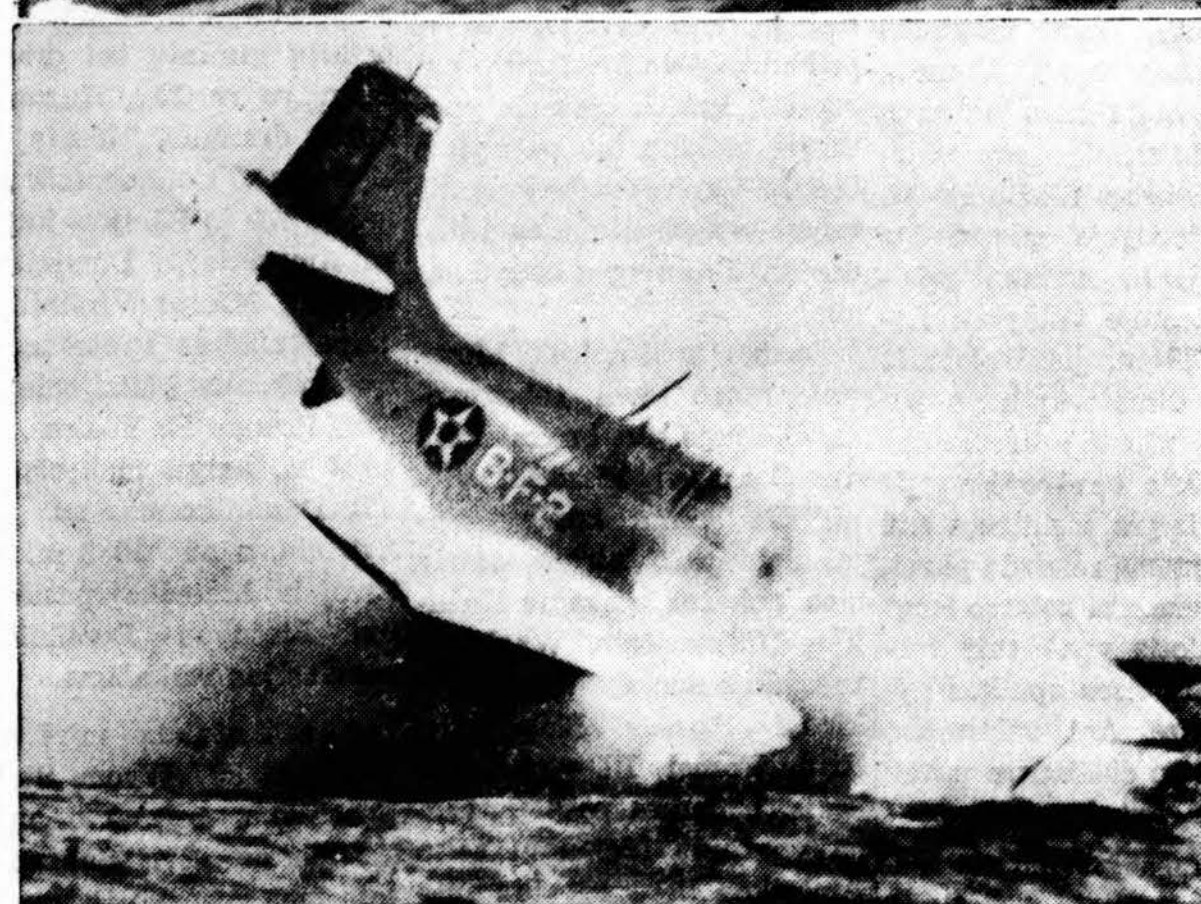
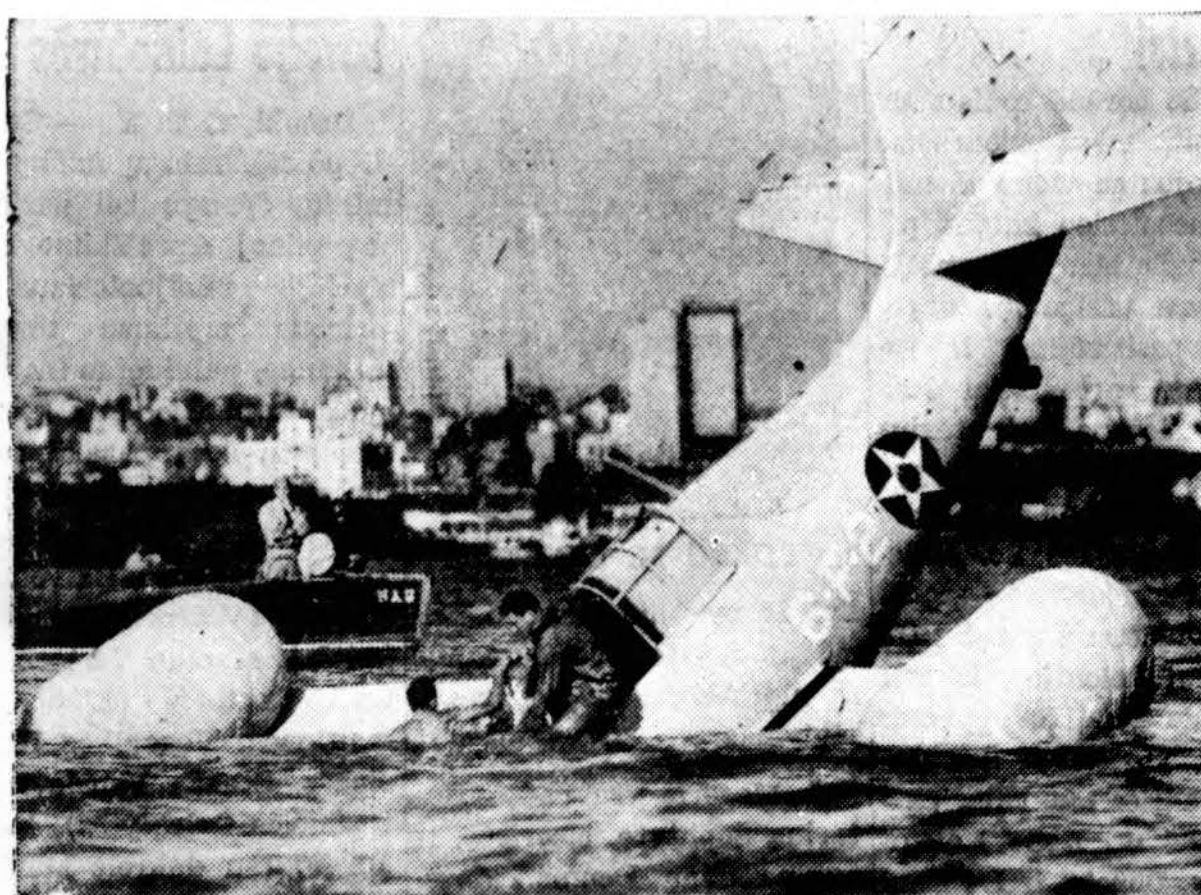
Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bagenas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

LAIMINGAI BAIGĖS LEKTUVO NUKRITIMAS

Skringanti painformuotas, kad jo lėktuvo vienas ratas nusmukęs, vėliavininkas M. E. Tennes, 28 m. amž. Naval Reserve lakūnas iš Chicago, saugiai nuleido savo vairuojamą lėktuvą (viršuje) ant vandens, San Diego, Cal., prieplaukoje, kur jo nusileidimo laukė laivas su vadotojais. Lakūnas išvaduotas.

nelygumo, nebuvo tokios Storage battery išradėjų kų Mokslo Draugijos, Briu prarajos tarp I ir turistų yra Gaston Plante, Katali-sely, Belgijoje, narys. klasės, kaip kad ispanų laive tarp I ir III klasės.

Kaip iš Europos vykstant, taip ir čia, laive daugiausia buvo žydiška publika. Daugiausia važiuojo iš Pietų Amerikos žydai, kurie prieš vienerius ar porą metų yra atvykę iš Europos, apčiai iš Vokietijos. Tiesa, keliavo keletas ir biznierių iš Pietų Amerikos į šiaurės Ameriką, kurie po kelerių mėnesių vėl grįš į savo namus.

Kartą užkalbinu vieną keleivį iš Rio, keliaujantį biznio reikalais į Ameriką porai mėnesių:

— Kai buvau Vokietijoje, skaičiau jų laikraščiuose, kad simpatizuoja vokiečiams, kaip iš tikrųjų yra?

— Brazilijos valdžia laikosi neutralumo, vengia bet kokių simpatijų ar antipatių reikšti anglams ar vokiečiams.

Pietūs. Ateinu į valgomą jį, mane pasodina prie didelio stalo, prie kurio sėdėjo keletas moterų ir vaikų. Vienas berniokas spokso į mane ir taria motinai pašnibždomis ispaniškai.

— Anas kunigas yra lietuvis.

Ateinu valgyti vakarienės, anoji moteris, kuriai sūnus pašnibždėjo į ausį apie mano lietuviškumą, kreipiasi į mane lietuviškai:

— Ar tėvelis nebūsi tik lietuvis?

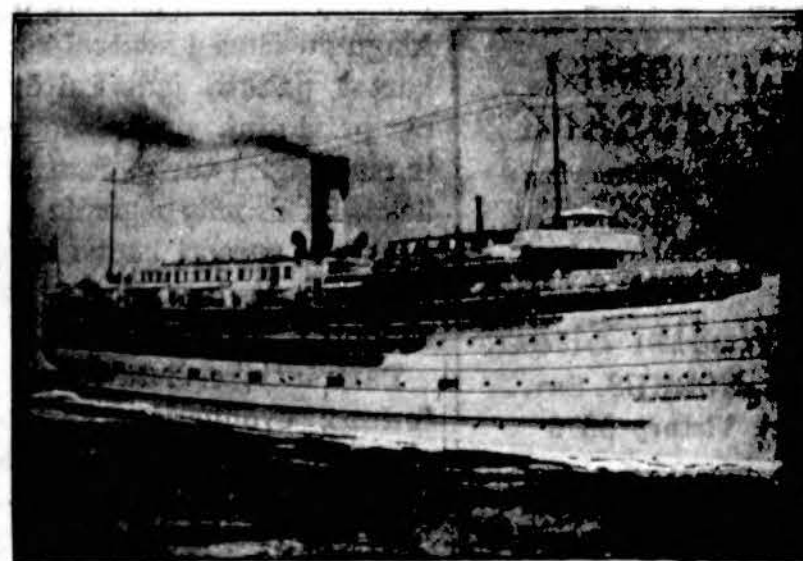
(Bus daugiau.)

Visa Chicago Yra Kviečiama Vykti Dienraščio "Draugo" Ekskursija į Milwaukee

Su Laivu —

"CITY OF GRAND RAPIDS"

Sekmadienį, Liepos-July 6 d., 1941

Laivas išplauks iš NAVY PIER 9:30 Val. Ryte
(Chicago's Laiku)

Grįžta Tą Pačią Dieną 9:45 Val. Vakare

PILNOS KELIONĖS \$2.00
BILIETAI

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės į: —

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago

Mūsų jaunieji biznieriai

Šiandien norime arčiau su pažinti mūsų dienraščio skaitytojus su vienu iš mūsų jaunesniosios kartos pasižymėjusių biznyje asmenų, kuris yra užsipelnęs nepaprastą pasitikėjimą ir senesniosios kartos. Tai Juozas M. Mozeris, sekretorius lietuvių finansinės įstaigos Keistuto Savings and Loan Association, 3236 So. Halsted St.

Juozas Mozeris gimęs 1910 m. 18-toj kolonijoje, iš kur su tėvais persikėlė gyventi Ciceron, kur baigė Sv. Antano pradžios mokyklą, pasikui lankė St. Bede Kolegiją, Peru, Illinois, ir De Paul University, kur mokinosi Accounting. Nuo 1933 metų jis dalyvauja savo dabartinėje komercinėje profesijoje. Yra dirbęs didžiulėje finansų įstaigoje mieste ir yra buvęs Sv. Antano "spulskos" Cicerone valdybos narys. 1939 m. jis Keistučio spulskos direktorių buvo pakviestas užimti sekretoriaus vietą. Toje bendrovėje jis iki šiol ir yra, išsidirbęs saupalyginamą rekordą pareigų pildyme. Tai nebuvo lengva užduotis ypač tais metais, kada visos spulskos gyveno krizę. Ant raštininko pečių krito didžiausia pareigų našta reikalų vedime.

Dirbdamas išvien su sumaniais Keistučio "spulskos" direktoriais, J. Mozeris prisidėjo prie stebėtinų rekordų, kurį ši "spulka" turi įsigijęs lietuvių tarpe. Tai yra viena stipriausių finansinių įstaigų Chicagoje. Jos turtais per du metus yra išaugęs nuo pusės milijono dolerių iki daugiau kaip milijoną dolerių. Keistučio "spulka" dabar neturi nei vienos nuosavybės nešančios nuostos.

STANLEY GAVCUS
— Parduoda —
JUODŽEMĖ
1 bušelis — 25c; 5 buš. už \$1.00; 10 buš. už \$1.50
Perkrausto Baldus, Vėžioja Angli-
Kreipkitės prie.
Stanley Gavgus
110 So. Ridgeland Avenue
Worth, Ill. Tel. Oak Lawn 193-J-1

UNIVERSAL RESTAURANT
Suteikiame Patarnavimą
Vestuvėms, Krikštynoms ir
kitokiems Bankietams
Linksmas Patarnavimas
Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, Sav.
Tel. Victory 9670

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS IR APYLINKĖS LIETUVIŲ
Vienintelis Vakarinis Lietuvių
Programas Amerikoje —
Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC-1450 kil.

JUOZAS M. MOZERIS

liu! Ir prie šio rekordo prisidėjo J. Mozerio sumanus ir rūpestingas savo pareigų pildymas.

J. Mozeris yra vedęs Katariną Šeputyte, cicerietę, ir augina sūnų Dennis. Mozeriai gyvena Bridgeporte ir priklauso prie Sv. Jurgio parapijos, kur J. Mozeris ypatingai veiklus tos parapijos Švento Vardo draugijoje. Jis taipgi yra pirmininkas Lithuanian Building Loan League.

Juozas ir Domicelė Mozeriai, Juozo tėvai, tebegyvena Cicerone. Jo brolis, kun. dr. Damazas Mozeris, vienišelis jaunų kunigų igijęs daktarato laipsnį, dabar eina aukštus mokslus Katalikų Universitete, Washingtone. Jo sesuo, Gertrude, mokinasi Rosary Kolegijoje, River Forest, Ill.

Jis, būdamas pats jaunas, su ypatingu įdomumu seka Amerikos lietuvių jaunimo veikimą. Ir nors gyvenimo ir darbo aplinkybės neleidžia jam tiek dalyvauti jaunimo veikime, kiek jis norėtų, jis tuo labiau teikia savo moralę ir medžiaginę paramą tam veikimui. J. Mozerio ištikimumu, lietuvių jaunimo šaknys dar sveikos, nors dažnai augantį tą jaunimo medį apsupa ir iškrepia iš tiesaus augimo smaugiančios, svetimų augalų virkšėsios.

J. Mozerio manymu, artimoje ateityje turės įvykti didelių atmainų jaunime lietuvių visuomeninio gyvenimo ir veikimo atžvilgiu. Pats gyvenimo aplinkybės to reikalauja. Tas jaunimo gyvenimo dalyvavimas bus pagrįstas daugiau lietuviškumo ir mažiau sroviniais principais. Jaunimas su giliu dėkingumu žiūri į senesniosios kartos paliktą jam kultūrinį, patriotinį, organizotinį ir medžiaginį turta. Jam belieka, bendromis jėgomis susijungus, surasti būdus kaip tinkamai tą testamentą su naudoti.

Paviršutinės lietuviškumo formos, evoliucijos, ar geriau sakant, amerikinizmo

Ispūdingos Dominikono-Misijonieriaus Žvirblio Tėvelio Laidotuvės

Brooklyn, N. Y. — Geg. 8 d. po iškilmingų mišių, giminių, draugų bei pažįstamų pilnoj Apreiškimo bažnyčioje misijonieriaus K. Žvirblio mylimas tėvelis, Antanas, palaidotas Sv. Trejybės kapinėse, kur karštą nuosirdų žodį pasakė velionio sūnus, pirmasis lietuvis amerikonas Dominikonas, Tėv. Kazimieras, Be velionio žmonos (Viktorijos Ališauskaitės), sūnaus Viktoro, keturių dukterų (Elenos Žemaitienės, Veronikos Krausienės, Stasės Venslovičienės ir Adelės Žvirblytės), brolių Jurgio (su dukrele Maryte) iš Chester, Pa., ir Motiejiaus, ir kitų giminių bei draugų, dalyvavo ir Tėv. Kazimiero kurso draugas, Monsinjonas Mykolas O'Connor (tik pernai grįžęs iš Kinijos, kur buvo Amerikiečių Dominikonų vedamų Misijų Viršininkas, (Apaštališkas Prefektas) ir Dominikonas Misijonierius Tėv. Pranas E. Yonkus, nuo 1923 m. kartu mokėsis pas T.T. Dominikonus su Tėv. Žvirbliu, o nuo 1933 m. Lietuvoje ir Amerikoje pasišventęs Lietuvos Dominikonų provincijos reikalams.

A. a. Antanas mirė savo namuose, 307 Wyona Street, Brooklyne, geg. 4 d. rytą, apšepintas Sv. Sakramentais kun. Antano Petrausko, Apreiškimo par. vikaro. Velionis Amerikoje išgyveno virš 36 metų. Liūdna žinia buvo svainio Vinco Žemaičio pranešta telefonu Tėv. Kazimierui, tuo laiku besipasakojo, jau yra žymiai pasikeitusios per pėreitus 25 metus. Per ateinančius 10 metų jos dar daugiau pasikeis.

Belieka mūsų jaunimui surusti ir duoti tam lietuviškumui išsivystyti praktiškai formoje, be tų neaiškumų ir tos drąsos stokos, kurioje ji dabar charakterizuojama.

Tokios, bendrai, nuomonės J. Mozeris yra apie mūsų Amerikos lietuvių jaunimą, kurio vieneta jis didžiuojasi save skaityti.

E.J.K.

ruošiančiam baigti misijas Sv. Kryžiaus par. bažnyčioje Chicagoje.

Laidotuvių dieną iškilmingas (Dominikonų Rito bei apeigų) mišias giedojo velionio sūnus prie to paties altoriaus, kur atnašavo džiaugsmingas primicijas prieš 10 metų (birželio 21 d., 1931). Diakonu buvo aukščiau minėtas kurso draugas, Dominikonas Monsinjonas M. O'Connor, o subdiakonu kitas kurso draugas, Tėv. Urbanas Nagle, Sv. Vardo Draugijos nacionalinio žurnalo redaktorius ir pasižymėjęs dramose veikalų "Barter", "Catherine the Valiant", "Savanarola" kūrėjas. Be to, vyresniuolu akolytu (t. y. patarnautoju) buvo ilgametis draugas aukščiau minėtas Tėv. Pranas E. Yonkus, o jaunesniuolu akolytu Tėv. D. Enright, prieš 10 metų buvęs subdiakonu Tėv. Žvirblio primicijose toje pačioje Apreiškimo bažnyčioje.

Sanktuarijoje dar dalyvavo: Dominikonai Tėv. P. Nash, N. Y. garsaus Sv. Vincento Ferrerio vienuolyno sub-prioras, ir Tėvai Shan-

non ir Durbin iš to paties vienuolyno; Tėvai M. Hefernan ir B. Schneider iš apšepintų Sv. Sakramentais vienuolyno; Apreiškimo par. klebonas kun. N. Pakalnis, kuris jautrų ir nuosirdų žodį pasakė po "Libera", pabrėždamas a. a. parapijiečio Antano kuklumą, didelę meilę Dievui ir tėvynei Lietuvai, išleisdamas gaubtą sūnelį darbuotis besikuriančioj tėvynėj, iš kurios (Sovietų Rusijos negailestingiems maskoliams ten užėjus), Dievo maloningoji Apvaizda išvedė Amerikon (per naują birž. 10 d.) suteikti a. a. tėveliui paskutinį dvasinį patarnavimą; kun. J. Aleksūnas, Karalienės Angelių par. klebonas; kun. P. Lekšis iš Maspetho, ir Apreiškimo par. kunigai vikarai Antanas Petrauskas ir Bronius Kruzas.

Laidotuvių mišiose taip pat dalyvavo gerb. Dominikonų Viršininkė, Motina

Taupykite Vartotus Pašto Ženklus

Ar norite prisidėti prie tikro misijonieriško darbo? Taupykite vartotus pašto ženklus? Štai lengvas ir visiems prieinamas būdas, kuris neša misijoms didelės naudos, o bendradarbiams gausių nuopelnų.

Šioj srity daugiausia gali pasidaryti tie, kurie dirba krautuvėse, bankuose, ofisuose ir panašiose vietose, kur kasdien pereina daug pašto.

Kada susidarys keletas svarų pašto ženklų, siųskite juos "4th Class Mail" šiuo adresu:

MISSION CLUB,
Hinsdale, Illinois.
Marian Hills Seminary,

Anselm, ir lietuvaite sesuo M. Kazimiera, abi iš Amityville, L. I.; Dominikonės seserys M. Generosa, Nicodėma, Antonella, ir kitos iš Apreiškimo vienuolyno, Brooklyne; Prancišketės seserys Urbona ir Kristina iš Sv. Jurgio par. So. Brooklyn; (į namus pasimelsti buvo atvykusios Sesuo Nicodėma, O.P., ir Prancišketės seserys: Felicia iš Pittsburgho, M. Jerome iš Elizabeth, N. J., sesuo Klarisa iš South Brooklyn). Taip pat ir Sv. Jurgio par. klebonas kun. Kaz. Paulonis, ir malonūs prieteliai, Apreiškimo Bažnyčios vargonininkas Jonas Jankus su žmona; ir buvusi ilgametė Karalienės Angelių mokyklos mokytoja Grace V. Delaney, iš Jamaica, L. I.

Po iškilmingų mišių, už karsto išsirikavę Baltieji Tėvai Dominikonai, apsivilkę juodom kapom (t. y. apsiaustais) ir juodais kapišonais iškilmingai atgiedojo gregorijonišką gaidą "Libera" maldas, o po to, Tėv. Kazimieras perskaitė mišių sąrašą.

Po "In Paradisum" ir "Ego sum" su "Benedictus", kūnas išlydėtas iš bažnyčios.

Marquisas, garinio inžinieriaus, buvo gilaus tikėjimo vyras.

Turtas Virš \$5,500,000.00

Apart Apsaugos, Mes Turime
ATSARGOS FONDA Virš
\$450,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriantis Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

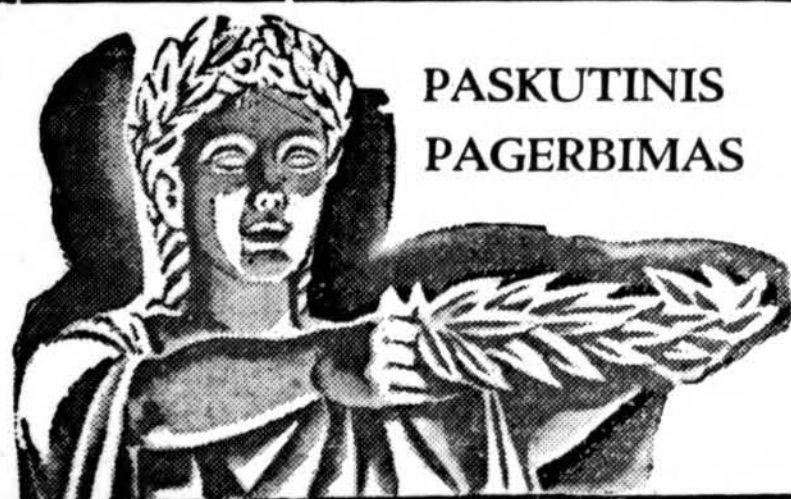
"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

MENISKAS DARBAS
ZEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venefian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS
PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Saltimeru.

KASPARAS KASPARŪNAS

Mirė Gegužės 17 d., 1941, 6:30 val. vak., sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskr., Krikinavos parap., Petrikų kaime. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Paliko dideliamė nullidime moterį Kotryną (po tėvais Rupyte), dukterį Moniką; sūnų Algirdą; pusseserę Viktoriją Zukienę; pusbrolių Augustiną Zigmontaitį; ir pusbrolių Joną Marozą; o Melrose Park paliko 3 pusseseres: Prancišką Bacevičienę, Kotryną Kisieliene, Adelę Daubarienę, dėdienę Klaukienę ir pusbrolių Mykolą Zalkevičių, ir jų šeimas: Wilkes-Barre, Pa.; 3 pusbrolius ir 3 pusseseres ir jų šeimas ir daug švogerių ir švogerkių Amerikoje, o Lietuvoje paliko motiną Agnieską; 2 seseris Ciciliją ir Barborą ir jų šeimas ir daug kitų pažįstamų ir draugų.

Kūnas pašarvotas namuose 3158 So. Union Ave. Tel. Victory 2567.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, Geg. 21 d., 1941, iš namų 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė Moteris, Duktė, Sūnus, Motina, Seserys, Pusseserys, Pusbroliai, Dėdienė, švogeriai, švogerkes ir Gimines.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. Yards 4908.

KOPLYČIOS DYKAI
VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARDS 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARDS 1419

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

S. P. MAZEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARDS 1138-1139

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue
Tel. LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARDS 4908

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULman 1270

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Labdarių ūkis – senelių vilnis

Amerikoje katalikiškos organizacijos daug yra nuveikusios naudingų darbų savo tautos gerovei. Vienas tokių darbų — labdarių ūkis. Jeigu reikėtų viską apie labdarių ūkį aprašyti išeityt la-bai ilgas rašinys.

Am. Jung. Valstybės šiandien vadinamos apsigynimo šalim. Ekonomistai yra pareiškę, kad A. J. V. kasdien išleidžia \$48,000,000 apsigynimui. Kyla klausimas, kaip ilgai mūsų tauta galės turėti tokių milžiniškų išlaidų apsigynimui? Prie ko reikia Am. lietuviams ruoš-tis? Lietuviai yra išmokę taupyti uždirbtus dolerius. Iš sutaupytų pinigų pasidaro tautos ir pavienio asmens turtas. Bet kyla klausimas, kur dėti tuos pinigus?

Daug lietuvių Amerikoje buvo labai turtingi. Niekas negalėjo sakyti, kad žymūs lietuviai biznierių sulauks vargo senatvėje.

Depresijai užėjus, žlugo sutaupytas turtas kaip sek-mingo biznierių, taip ir profesijonalo.

Šiandien lietuviai Amerikoje vėl budavoja ne vien biznį, bet ir idealus ateičiai. Labdarių Sąjunga yra viena tų organizacijų, kuri per-mato lietuvių ateities likimą šioje šalyje. Ji įsigijo 250 akrų žemės, gražioje vie-tovėje ir stato seneliams prieg-laudą. Tai vienas naudingiausių darbų, ką ši orga-nizacija yra sumaniusi.

Kiekvienas mūsų žinom, kad susilauksim senatvės. Žmogui sulaukusiam senatvės gyvenimas yra daug nuo-bodesnis, ypač tiems, kurie gyvena mieste. Mieste gyvendamas žmogus negauna tyro oro, nemato gamtos, negirdi paukščių čiulbėjimo. Girdi vien gatvėkarių, au-tomobilų ir dirbtuvių triukš-mą, kuris yra kenksmingas ir trumpina žmogaus gyve-nimą.

Jeį šiandien vienas, kitas iš mūsų turime tūkstantį, ki-tą ir galvojame, kad tos su-taupos aprūpins mus senat-vėje, neužmirškime, kad A-merika praleidžia \$48,000,000 į dieną savęs apsigyni-mui. Kaip ilgai galės mūsų tauta gyvuoti su tokiais milžiniškomis išlaidomis? E-konomistai daro išvadas, kad po šio karo įvyks didė-lė "inflation", arba pinigų vertės nukritimas. Jeigu taip įvyks, mūsų tūkstantis paliks mažavertis, bet tokia įstaiga, kaip labdarių ūkis, niekada nesumažės. Augs daržovės ir vaisiai, auga kviečiai ir kiekvienas senelis bus pavalgęs ir linksmai praleis baigiančias dienas šiame pasaulyje. Lai labda-rių ūkis auga ir bujoja! Lai žmonių pasitikėjimas ir pa-rama plaukia be sustojimo į tą senatvės aprūpinimo šaltinį!

Adv. Charles P. Kal

DLK Gedimino suka-ties Komiteto ir Fede-racijos apskr. susirinkimas

Ketvirtadienį, gegužės 22 d., 8 val. vakare, Aušros Vartų parapijos mokykloje įvyks DLK Gedimino 600 m. sukaities minėjimo ko-miteto ir sykiu Federacijos Chicago apskrities susirin-kimas. Susirinkime bus iš-klausytas pranešimas iš buvusio vakaro, taip gi svarstoma aktualūs reikalai. Ku-rie dar nėra gražinę buvu-sio vakaro bilietų, prašomi būtinai tai padaryti prieš susirinkimą. Komisijos val-dyba turi paruošti raportą.

Apskričio pirm.

A. Nedvaraitė išteka už St. Linkso

Marquette Park. — Žino-mos visuomenės veikėjos ir ARD centro valdybos narės Elenos Nedvaraitės ir bizniero Jono Nedvaro jauniau-sia duktė Adelė netrukus bus Linkšienė. Tąja proga jos motinos namuos, 2653 W. 72nd St., geg. 14 d. su-rengta "bridal shower", ku-riame sudovanota tiek gra-žių ir brangių dovanų, kad galima užpildyti visą namą. Gi būsimoji uošvė Linkšie-nė įteikė savo sūnauš būsi-mai žmonai \$100.00 "cash".

Vestuvės įvyks birželio 8 d., 3 val. po pietų. Visų šventųjų bažnyčioje, Rose-land, kur jaunas Steve Link-sa gimė ir augo ir kur jo tė-vai ir plati giminė tebegy-vena.

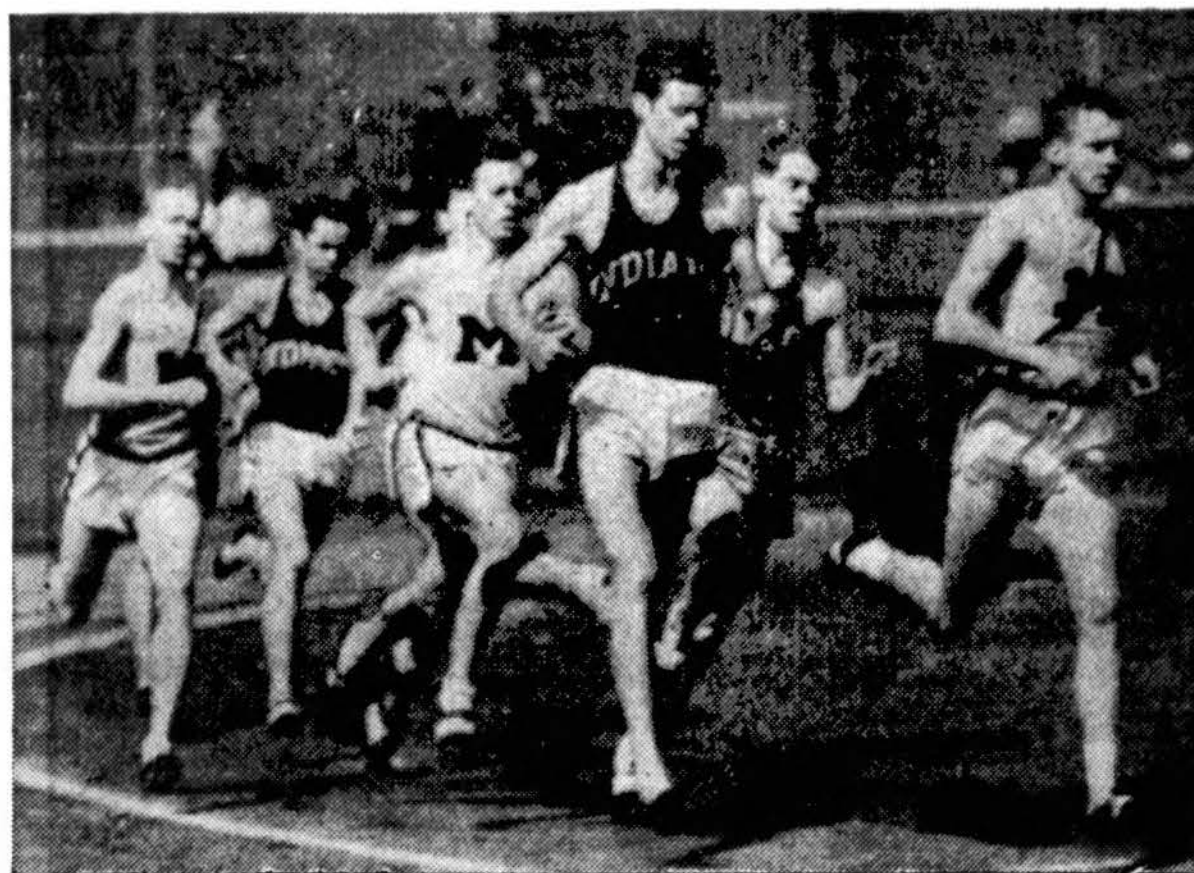
Jaunosios Adelės vyres-nioji sesuo, Stella Nedvar, siaugė grįš iš California, kur dideliu pasisekimu dar-buojas Hollywoode, ligoni-nė, kad asistuoti savo sesu-tei, kaip "maid of honor" jos vestuvėse.

Vestuvių puota įvyks sve-tainėj prie 69th St. ir West-ern Ave. Rap.

Vieša padėka

Roseland. — Šiuomi ARD 4 kuopa dėkoja visiems biznieriams ir paprastiesiems žmo-nėms, roselandiečiams ir iš toliau, už aukas, suteiktas vėjiaus vakarienei vienuoly-no naudai. Taipgi dėkojam praisiems, kurie atsilankė ir parėmė šį vakarą.

Pirmininkė ARD 4 kuopos

With last lap burst of speed, Campbell Kane of Indiana (3rd from right) nosed out Warren Breidenbach of Michigan (right) to win half mile event of Big Ten track meet, Minneapolis, Minn., with meet record time of 1:51.3. Indiana won the meet title ending Michigan's four year reign.

Iš Moterų Sąjungos 21 kuopos 25 metų jubiliejaus bankieto

Town of Lake. — Moterų Sąjungos 21 kuopa savo 25 metų gyvavimo sukaktį mi-nėjo balandžio 27 d. dvasi-ne puota ryte bažnyčioje ir šauniu bankietu vakare pa-rapijos salėj.

Bažnyčioje altoriai tą die-ną buvo papuošti sidabro gė-lėmis. Mišios buvo su asis-ta. Misijonierius kun. Žvirb-lis pasakė diena pritaikin-tą pamokslą. Per mišias gie-doj rinktinių sąjungietės: Jurgaitė, Bartkaitė, Navic-kienė, Šatūnienė. Pamaldos darė didelio įspūdžio į susi-rinkusius tą valandą bažny-čioje.

Vakare į bankietą atsilan-kė daug žmonių. Valgiai bu-vo skaniai paruošti pirm. J. Čepulienės, M. Sudeikienės ir jų pagalbininkų. Progra-ma vedė pirm. J. Čepulienė. Kuopos organizatorės M. Brenzaitė, M. Petrošienė ir visa Chicago apskrities val-dyba papuoštos sidabrinėm gėlėm.

Bankieto programą išpil-dė sąjungiečių choras, veda-mas O. Metrikienės, S. Jur-gaitė, J. ir O. Norkai, N. Šatūnienė ir svečias Sabo-nis. Pianu akompanavo L. Sabonienė ir O. Metrikienė. Kalbas pasakė visa eilė kal-bėtojų iš dvasiškosios ir są-jungos veikėjų. Dalį prog-ramos išpildė ir mokyklos vaikai, seserų mokytojų spe-cialiai priruošti.

Baigiant programą pra-nešta, kad mirė kleb. kun. A. Skripka, tad sustota va-landėlei ir pasimelsta už jo

sielą.

Ruošiant šį jubiliejų daug pasidarbavo pirm. J. Čepu-lienė, M. Sudeikienė, Norkie-nė ir visa komisija. Visoms nuoširdžiai ačiū.

Sąjungietė

Nuo redakcijos: Kadangi korespondencija labai suvė-linta, dėl to dedame žymiai sutrumpinę. Korespondenci-jas apie įvykius reikia ra-šyti tuojau. Kitaip jos lieka niekam neįdomios.

Susirinkimai

Marjonų Bendradarbių Chicago apskrities susirin-kimas įvyks gegužės 21 d., Aušros Vartų parapijos mo-kyklos kambaryje tuoj po ge-gužinių pamaldų. Malonūs visų Chicago kolonijų sky-rių, ir tų, kur jų dar nesl-randa, atstovai bei atstovės nuoširdžiai prašomi kuo skaitlingiausiai suvažiuoti, nes didelis darbas, būtent, metinis išvažiavimas ne per toli. Kad gerai pasiruošti ir sekmingai praveisti, būtų la-bai gražu, kad visos koloni-jos taip svarbiu reikalu su-sirūpintų ir dalyvautų. Gerb. dvasios vadas, kun. J. Dam-

CONRAD

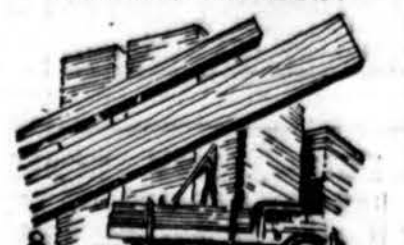
Fotografai

Studija įrengta pir-mos rūšies su mo-derniškais užlaido-mis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 West 63rd Street

Tel.: Biznis - ENGLEWOOD 5883
Res. - ENGLEWOOD 5840

PIRM NEGU PIRKITE MATYKITE MUS!

Didžiausias pasirinkimas LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS

Finansuojame namų pastatymą ir patalynę — Niekas įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykal.

Lietuvės Pardavėjas Stanley Litvinas — Vedėjas

Carr-Moody Lumber Company

3039 So. Halsted St.

VIC. 1272

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

N. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO.

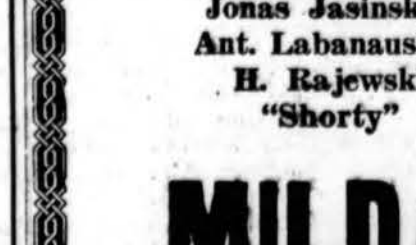
4707 S. Halsted St.

Tel. BOULEVARD 0014

420 West 63rd Street

Tel.: Biznis - ENGLEWOOD 5883
Res. - ENGLEWOOD 5840

PIRM NEGU PIRKITE MATYKITE MUS!

Didžiausias pasirinkimas LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS

Finansuojame namų pastatymą ir patalynę — Niekas įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykal.

Lietuvės Pardavėjas Stanley Litvinas — Vedėjas

Carr-Moody Lumber Company

3039 So. Halsted St.

VIC. 1272

kurie dar nepriklausot prie klūbo. Ši organizacija jau daug pasidarbavo lietuvių gerovei. O jei visi priklausys, be abejonės, dar daugiau galės nuveikti. Ir mūsų klebonas kun. Ig. Albavičius žadėjo dalyvauti šiame susirinkime.

A. F. Pocius, pirm.

D. L. K. Vytauto draugi-ja laikys mėnesinį susirin-kimą gegužės 20 d., 7:30 v. v., Chicago Lietuvos Audi-torijos svetainėj.

P. K., sekr.

Radio

"Gimnazistės", graži muzika, "Keista žmona", juokai, Uršulytė, įdomybės, pranešimai ir t.t.

Praleidimui smagios ir įdomios valandėlės, patartina užstatyti savo radio šiandie 7 valandą vakare ant stoties WGES ir pasiklausti Peoples Furniture Co. regu-liarės antradienio progra-mos. Dainuos "Gimnazistės" duetas, bus smagi muzika, "Dėdė" Vaitekūnas, juokai, Uršulytė ir t.t. O iš Peoples

Lietuviška Radio Istaiga

MEISTAS
1854 W. 47th St.

RADIO SERVICE
— REPAIRING —

Darbas Pilnai Garantuotas

HOUSE or CAR RADIOS

SUGEDO RADIO?...

Šaukite Yards 4693

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PAR-LOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — RE-FRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue

Telefonas REPUBLIC 6051

krautuvės daug gerų žinių apie 25 metinį išpardavimą, kur yra progos kiekvienam pasipirkti įvairių namams reikmenų už sumažintas kainas. Rap

PLATINKITE "DRAUGĄ"

CLASSIFIED

PARDAVIMUI

Tikrai pigiai pirkti ar mainyti, ką jūs turite?
2 nauji mūriniai namai po 4 ir 5 kambarius; bus atdaryti dėl apšilimo kiekvieną dieną. Randasi gražioje vietoje prie Marquette Park, 3007 ir 3011 West 71st St.
Taipgi statomi nauji namai ir taisyti senūs ant lengvų išmokėjimų. Apskaičiavimas veltui.
Kas norite pirkti tokią gražią vietą Marquette Parke ir apylin-kėje? Parsiduoda labai pigiai.
CHARLES P. SUROMSKIS CO.,
6921 So. Western Ave.
Tel. REPUBLIC 3713
Vakaraš PROspect 1111

REIKALINGI VAIKINAI

Reikalingi vaikinai, nuo 17 m. iki 23 m., dirbti ant išvežiojimo troko. Atsiųskite 7-tą val. ryte į 329 W. 14th St., Mr. Wilkin; ir 3949 Schubert St. — Mr. Ebeit.

REIKALINGA TARNAITĖ

Reikalinga mergina, abieji namų darbai. Turėti būti priitrus. Nereikina skaitli. Turės atskira kambarį ir vonią. Šaukite: MIDway 6569.

PAIESKOMA

Paieskau Elzbištos Karpavičiūtės, po vyrų Juocevičienės, paeinančios iš Lu-kės parapijos. Girdėjau, kad jos vy-ras miręs. Yra labai svarbus reika-las. Atsiųskite j: Emilijai Mitchell (Kukevičiūtė), 4307 S. Kedzie Ave., Chicago, Illinois.

Tūkstantį kartų geriau garbingai mirti, negu vieną sekundę niekšu būti.

Kas nemylti tėvų, tas nieko nemylti pasaulyje.

WOLK STUDIO
(945 West 35th Street)
The World's Leading
Photographers
for over
30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
as your comfort
WOLF
MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2418

Kas į akis giria, už akių duobę kasa.

DOMINIKAS KURAITIS, Sav.

Rez. Tel. VICTORY 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinekas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"

VARTOTŲ KARŲ
SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICTORY 1 6 9 6

MILDA BUICK SALES

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA

Nauja Vieta:

907 WEST 35TH STREET, CHICAGO

Telefonas: LAFayette 2022

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY
Lydia E. Pinkham's
Vegetable Compound Is
Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's never tend to become upset and they get cross, restless and moody.
So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opi-ates or habit-forming ingredients. It

is made from nature's own beneficial roots and herbs — each with its own special purpose to HELP WOMEN.
Famous for over 60 years — Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

125,000 asmenų dalyvavo "I Am An American Day" iškilmėse

Didingos buvo patrijotinės iškilmės Soldier Field, Grant parke, sekmadienį minint "I Am An American" (Esu Amerikietis) dieną. Dalyvavo apie 125,000 asmenų, kurių žymiai daliai nebuvo vietos milžiniškam stadijone.

Šauniai pagerbti nauji piliečiai. Ir ne tik Chicago, bet visoj šaly. "I Am An American Day" buvo paskelbta paties prezidento Roosevelto ir minėjimui skirta gegužės 18 diena.

Chicagoj šiose patrijotinėse iškilmėse gausingai dalyvavo įvairių tautybių grupės. Jos parūpino muziką ir chorus, kurių dainomis amerikiečiai nepaprastai gerėjosi.

Kalbėjo gubernatorius Green, miesto mayoras Kelly, iš Washingtono atvykęs

U. S. saugumo viršininkas William S. Knudsen, katalikų kun. Martin J. Nealis ir kiti žymieji patrijotai. Jų grupėje buvo ir Lietuvos prezidentas A. Smetona.

Kalbėta daugiausia apie patriotizmą, ištikimybę šaliai ir apie šalies pasirošimą apsaugai. Buvo sveikinami naturalizuoti ir čiagičiai 21 m. amžiaus sulaukę piliečiai ir pilietės.

"I Am An American Day" minėjimas nesibaigė sekmadienio iškilmėmis. Kai kuriose miesto bendruomenėse diena minima šiandien, bus minima rytoj ir dar ketvirtadienį. Įvyks patrijotiniai susirinkimai sveikinti naujus piliečius ir pilietes. Bus pasisakyta ištikimai tarnauti šaliai ir visomis priemonėmis ginti demokratiją.

Chicago mayoras Kelly paskelbė Vėliavos savaitę

Chicago miesto mayoras E. J. Kelly paskelbė Vėliavos Savaitę birželio 8 iki 14 dienoms. Paskelbimu mayoras pareiškia:

Kadangi šiomis pasaulio sąmyšio dienomis niekadėjusios jėgos ir įtakos suskato diskredituoti ir sunaikinti idealus ir institucijas, kurias simbolizuoja mūsų šalies Vėliava, visi ištikimieji amerikiečiai turi į tai atsakyti Vėliavos, mūsų teisių ir laisvių emblemos, iškėlimu ir pagerbimu; ir

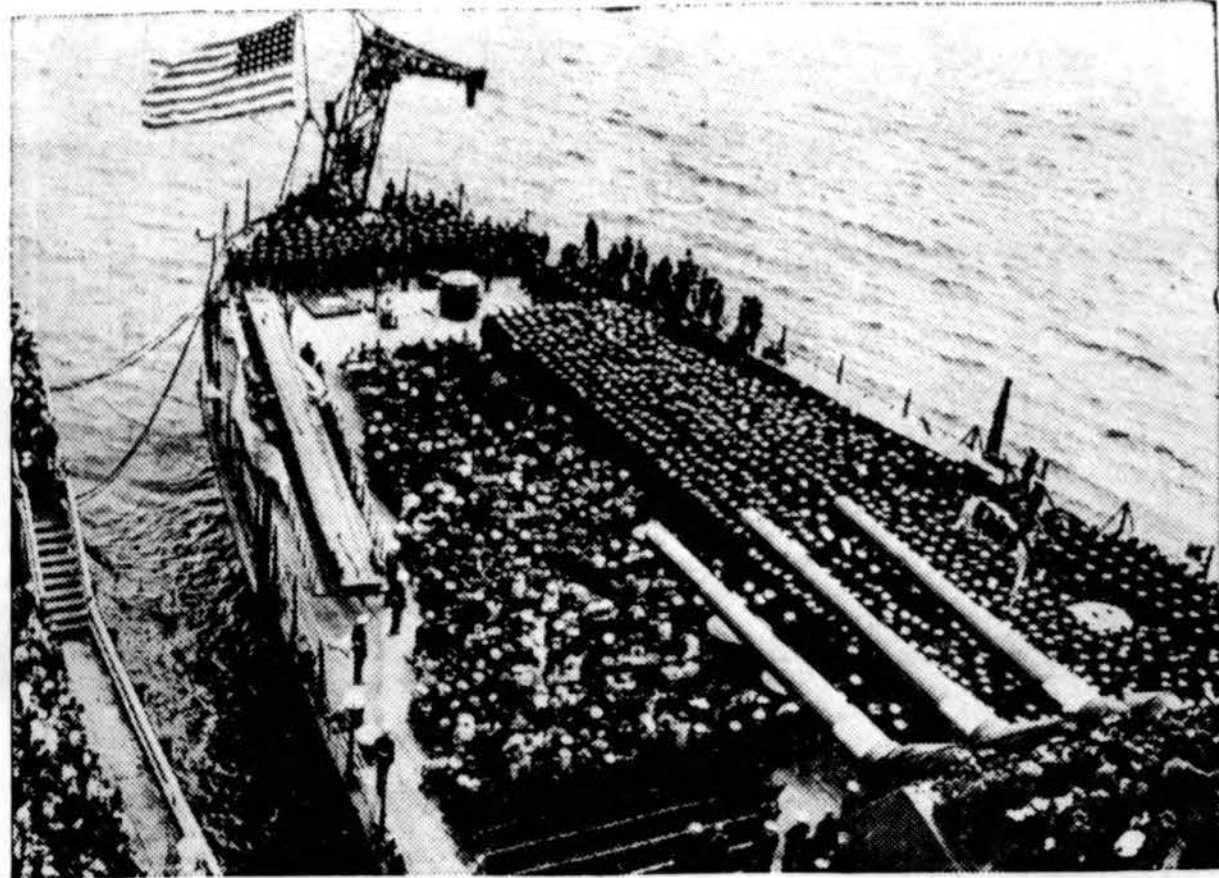
Kadangi, tai atsiekti J. A. Valstybių Vėliavos sąjunga paskyrė birželio 8 iki 14 d. periodą Vėliavos Savaitę, kurios dienomis tautinė emblema visos šalies miestuose ir miesteliuose patrijotiniais susibūrimais ir kitomis pramogomis bus pagerbta;

Dėl to skelbiu 1941 m. birželio 8 iki 14 d. Vėliavos Sa-

vaitę ir nurodau, kad tos savaitės laikotarpiu J. A. Valstybių Vėliava būtų iškelta ant visų miesto namų ir vežimų; be to, kviečiu Chicago gyventojus per tą pat laikotarpį iškelti Vėliavą ant savo namų, biznio vietų ir kitų įstaigų, taip pat ant savo karų, surengti Vėliavinius paradus ir vaikštynes ir tuo būdu pagerbti mūsų brangų ir garbingą šalies Papartį ir jam, kaip ir mūsų brangintoms demokratijos institucijoms pareikšti savo giliają ištikimybę.

Policija areštavo tris brangiųjų plėšikų gaujos narius. Ši gauja Chicagoj rėjo savo vyriausiąją buveinę. Jos nariai užsiėmė plėšimais be Chicago dar ir kituose miestuose.

Kitų miestų policija talkinauja Chicago policijai.

U. S. naujas karo laivas Washington, 35,000 tonų, įleidžiamas į vandenį Philadelphiaje. Šis laivas pastatytas anksčiau, negu buvo numatyta.

Didėja bepročių skaičius Illinoise

Elgin State ligoninės viršininkas dr. Charles F. Read pareiškia, kad Illinoise valstybėje didėja bepročių skaičius ir valstybė turi rūpintis naujomis jiems patalpomis. Sako, reikalinga nauja ligoninė.

Per 50 metų Illinoise gyventojų skaičius padvigubėjo, sako dr. Read, o bepročių skaičius net aštuonis kartus padaugėjo. Šiandien turima apie 32,000 bepročių. Anot jo, silpnapročių (dalinai, arba lengvai protlige sergančiųjų) priėmimas į valstybės įstaigas turėtų būti suvaržytas. Daug tos rūšies žmonių turėtų būti slaugomi namie.

Rengiasi Kapų Puošimo diena

Chicagoje rūpestingai rengiamasi prie Kapų Puošimo (Memorial Day) dienos, gegužės 30 d., tikslu pagerbti karuose žuvusius amerikiečius didvyrius.

Prie šios dienos iškilmų prisijungia įvairių tautybių patrijotinės ir karo veteranų organizacijos.

Už ginklavimosi pagreitinimą

J. A. Valstybių Office of Production Management kodirektorius William S. Knudsen sekmadienį kalbėjo Soldier Field minint "I Am An American" dieną.

Jis ragino amerikiečius kas kuo gali prisidėti prie šalies saugumo stiprinimo — skuboto įsiginklavimo. Sakė visas pasaulis žiūri į Amerikos žygius ginti demokratiją. Visi meldžiasi, kad Amerikai pavyktų kuo veikiau įsiginkluoti ir padėti nusukti sprandą totalitariniams diktatoriams, pakilusiems pavergti visas Europos tautas, kurių daugumą jau pavergė. Tos tautos nori išsilaisvinti ir gyventi savitu gyvenimu. Amerika turi joms padėti atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Vyskupas Sheil kalba per radiją

Šiandien 8:30 vakare per radiją kalba J. E. vyskupas B. J. Sheil, Chicago auxiliarus vyskupas, Rytųjauš Piliečių sąjūdžio parengime. Bus salituojamos mokyklos: Barat Kolegija, Švenčiausios Širdies akademija, Švenčiausios Širdies konventas ir Hardy paruošiamoji mokykla berniukams Chicagoj.

Mūsų reporterio pasikalbėjimas su prez. A. Smetona bus įdėtas rytoj. Tame pasikalbėjime prez. Smetona iškels praeities paslaptis. Pasakoja apie lenkų ultimatumą, bolševikų okupaciją ir t.t.

Dain. Eleanora Kandra-taitė, Mundelein kolegijos studentė, puikiai išpildė "In Vienna Woods" (Strauso) tos kolegijos observatorijos dedikacijos programoj, praeitą sekmadienį. Jai pianu akompanavo G. Lucaitytė.

Šv. Jurgio parapijos piknikas praeitą sekmadienį pavyko taip, kaip nesitūkėta. Tik vienas dalykas apgailėtinas, tai CYO rinktinė pralaimėjo L. Vyčių 36 ku-pai.

Labdarių ūky pražūsi audra padarė didelių nuostolių: sulankstė vandentraukio majaką, sugadino keletą stogų ir išlaužė daug medžių. Piknikų vieta daro liūdną įspūdį.

M. Brenzaitė, ledo įmonės savininkė, praeitą sekmadienį į ARD seimą atvežė visą "banką" (kiaulytės pavidale) ir įteikė vienuolyno viršininkei. "Bankoj" buvo sutauta virš \$100.

Labdarių kuopos visoje kolonijose smarkiai ruošias prie Kapų Puošimo dienos ir metinio pikniko Vytauto parke.

"Draugo" redakcijai prisiūsta iškarpa iš Philadelphia, Pa., lenkų laikraščio, kuriuose įdėta mirusio kun. Ig. Zimblio atvaizdas ir velionio gyvenimo aprašymas.

Dr. A. Lauraitis, plačiai žinomas dantistas, gavo laisvą savo sūnaus Lawrence, kuriame praneša, kad jisai yra paskirtas vadovauti 1,400 kadetų lakūnų. Tuo būdu jisai gavo aukštą Regiment Commander laipsnį Jaunas, gabus lakūnas darbuojasi aviacijos stovyklose Floridoj.

M. ir M. Jasnauskų, senų West Side gyventojų taverio biznį perėmus vestl augintinė Fidelia su savo vyrų Norkum praeitą šeštadienį ir sekmadienį turėjo "grand opening". Deer Head Inn. dabar vienas gražiausių West Side.

DKK nariams primenama, kad susirinkimas įvyks "Draugo" redakcijoj gegužės 29 d. Atskiri kvietimai nebus siunčiami. Visi prašomi dalyvauti. Labai svarbu.

"Muzikos žinių" numeris gegužės mėnesio išėjo ypatingai turiningas straipsniais apie muziką ir žinomis iš chorų gyvenimo ir veikimo. Įdėta ir keletas atvaizdų.

Šv. Kryžiaus, šv. Juozapo ir šv. Petro ir Pauliaus bažnyčiose praeitą sekmadienį buvo matyt žmonės didelis susidomėjimas. Naujieji — perkelti ir paskirti — klebonai laikė naujose vietose pamaldas.

KLAUSYKITE! — PATIKS!

ŠALTIMIERO RADIO PROGRAMAI!!

ŠI RYT IR KIEKVIENĄ RYTMETELĮ

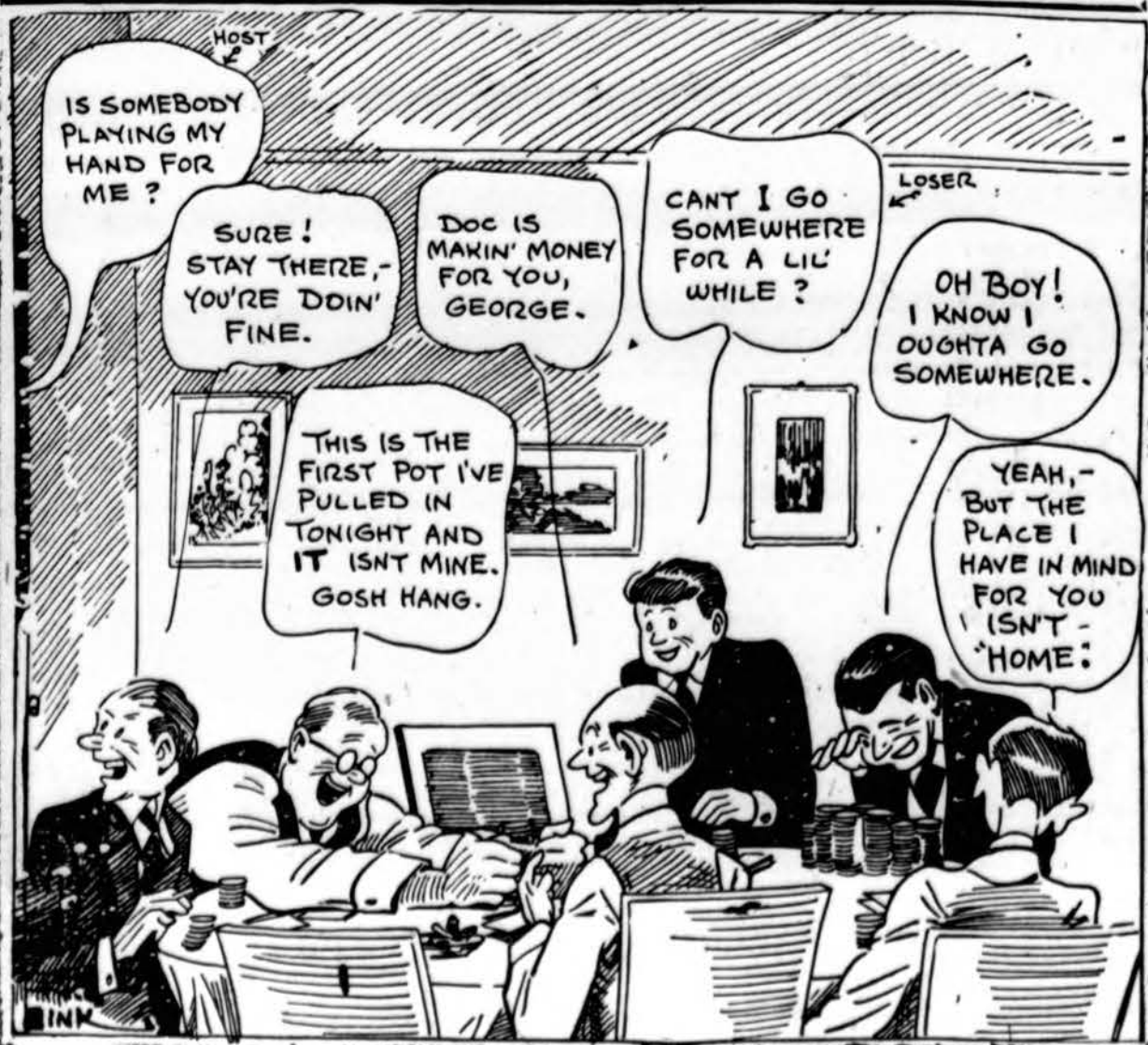
WHIP — 10:00 val. ryte — WHIP — 1520 Kiloc.

- * Juozas Warputas ir jo Kaimiečių Kapelija
- * Kastas Sabonis ir Flo-utė (Lakštutė) Balsutė
- * Steponas Norkus ir Vėlesnių Žinių Žinovas
- * Albina Kaspariūtė ir Al James
- * Kristina Kriščiūnaitė ir Jonas Paredna
- * Aštuonios NASTURTOS ir Keturi KAVALIERIAI
- * Juokų Karalius "Sank Liu Lujis" ir Simas Bartkus
- * Bartų Seimyna ir Liuliojančios Lietuvaitės
- * Oktetas su Antanu Kaminsku, Petru Kavaliausku, Vanda Zabella ir kiti.

Šaltimieras Radio Advertisers

6912 South Western Ave. Chicago, Illinois
Tel. Prospect 4050
"THE LITHUANIAN HOUR"

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

ARTHRITIS

Don't despair of relief from terrible Arthritis aches or pains. The NEW Colloidal Iodized Sulphur capsules called SULPHO-KAPS often bring relief.

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture! Pirmas užtepimas su stebėtinu ZEMO—daktaro (Smetos)—tuoju sustabdo nepakenčiamą niežėjimą galvos ir tuojau pradeda sugijimą jautrios odos. Stebėtinai sekmingas per virš 30 metų! Gaunama visose vaistinėse.

ZEMO

Jei Insurance Reik,

PAS VILEIŠI EIK!

DR. PETRAS VILEIŠIS, Atstovas

The Prudential Ins. Co. of America

OFFICE: 175 W. JACKSON BLVD. SUITE A-1820
Home Office: Newark, N. J.
RESIDENCIJA: 4432 So. California Avenue
Tel. LAFayette 0771

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnę pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insuliaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai! Parūpiname F.H.A. Paskolintimus ar išmokėjimus.

Mes taip pat parduodame visokiausius stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave. tel.